

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

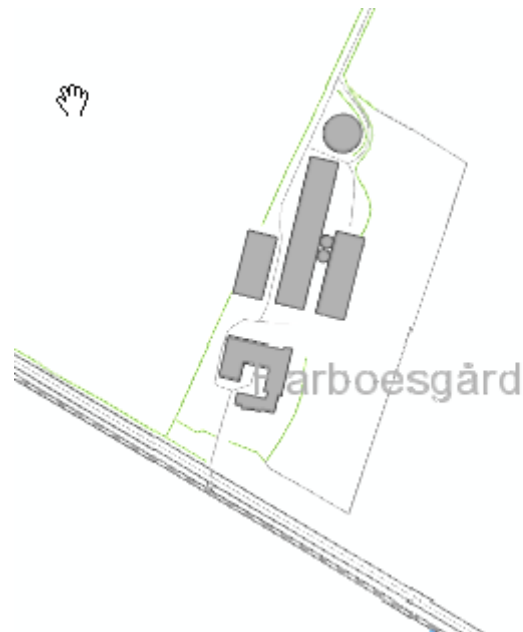
Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk

Dato
2. august 2016
Sagsnummer
16-022288

██████████
Søndervig Landevej 12
6950 Ringkøbing

Tillæg nr. 2 til Miljøgodkendelse af 20. august 2008

gældende for husdyrbruget på adressen
Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Produktion af slagtesvin, IE-Brug
22 a Strandgårde, Gammelsogn
Husdyrbrug omfattet af § 12 stk. 3 i
Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Ringkøbing-Skjern Kommune
Julie S. Storm, Ringkøbing-Skjern kommune

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	[REDACTED] Søndervig Landevej 12 6950 Ringkøbing	
Bedriftens adresse	Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing	
Bedriftens miljøkonsulent	Vestjysk Landboforening Herningvej 3-5 6950 Ringkøbing V. Kristian Andreassen Fastnet telefon: 96-814228 Mobil:51-377602 E-mail:kra@vjl.dk	
Bedriftens matrikelnumre	123a	Strandgårde, Gammelsogn
	123b	Strandgårde, Gammelsogn
	18g	Strandgårde, Gammelsogn
	18i	Strandgårde, Gammelsogn
	18m	Strandgårde, Gammelsogn
	19i	Strandgårde, Gammelsogn
	21k	Strandgårde, Gammelsogn
	22a	Strandgårde, Gammelsogn
	22c	Strandgårde, Gammelsogn
	22h	Strandgårde, Gammelsogn
	23a	Strandgårde, Gammelsogn
	148c	Søgård Hgd, Nysogn
	149h	Søgård Hgd, Nysogn
	149i	Søgård Hgd, Nysogn
	91d	Søgård Hgd, Nysogn
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	19570479 / 1009669821 / 88282	
Ejendomsnummer	7600007492	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af §12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	
Ansøgning nr.	89.737 ver.3 downloadet d. 6-7-2016 & fiktiv skema 89.736 ver. 3 downloadet d. 6-7-2016	

Oplysninger om husdyrbruget:

	Nudrift pr. 1.1-07/godkendt i miljøgodkendelsen 20/8-08		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Dyrehold				
*Slagtesvin (30,0 kg-108,0 kg)	8.500/ 10.500	202,38/ 296,59		
Slagtesvin (30,0 kg-112,0 kg)			15.000	423,69
Heste (500-700 kg)	10/ 4	4,35/ 1,74	4	1,74
I alt		206,73/ 298,33		425,43
Arealer		Ha		Ha
Ejet/forpagtet - udbringningsareal		/197,49		330,19
Udbringningsareal i alt		/197,49		330,19
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	**Areal (m²)	Kapacitet m³	**Areal (m²)
Nyere sl. svinestald (stald 1)		1.320		1.320
Nyere sl. svinestald 2/3 fast (stald 2)		1.632		1.632
Hestestald (stald 4)		240		240
Ny slagtesvinestald (stald 5)				1.380
Gl. slagtesvinestald der nedlægges (stald 3)		476		
Maskinhus (Bygning nr. 10)		1.200		1.200
Ridehal (Bygning nr. 13)		960		960
Foderrum		360		360
Kornsiloe (7.000 tdr)				
Møddingsplads (ca.8*14)				112
Eksisterende gyllebeholder	3.000		3.000	
I alt		6.188		7.204

*Nudrift 30-102 kg, ** Arealer er opmål på orthofoto

Miljøgodkendelsen dateret 20. august 2008 ændret ved

- Afgørelse dateret 23. april 2012 om fastsættelse af vilkår 58 samt ændring af vilkår 45
- Tillægsgodkendelse dateret 28. september 2012.
  - Gylleseparation erstattes af flere udbringningsarealer (197,49 til 227,58 ha)
  - Mulighed for at ændre sædskiftet fra referencesædskifte med 10,10% ekstra efterafgrøder til S6 sædskifte (med frøavl).

I dette tillæg til miljøgodkendelsen søges om:

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

- En udvidelse af dyreholdet **fra** 10.500 slagtesvin (30,0-108,0 kg) og 4 heste (500-700 kg) svarende til 298,33 DE **til** 15.000 slagtesvin (30,0-112 kg) og 4 heste (500-700kg) svarende til 425,69 DE
- En ny stald på (23*60) 1.380 m²
- At anvende frøgræssædskifte (S6) på ca. 80 % af udspretningsarealet eller alternativt 14% ekstra efterafgrøder på alle udbringningsarealer.

Historik omkring godkendelser og anlæg er samlet i bilag 3.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing	Antal DE
Producerede gødning	Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing	425,42
Tilført gødning		0
Afsat til aftalearealer		0
Til afsætning på ejede/forpagtede arealer		425,42

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årstyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Virkemiddel til reduktion af ammoniak/ fosfor
Nyere slagtesvinestald (stald 1)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67%)	4.600	129,93	30,0	112,0	1.152	Foderkor.
Nyere slagtesvinestald (stald 2)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, (50-75% fast gulv)	4.000	112,99	30,0	112,0	1.024	Foderkor.
Ny stald (stald 5)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67%)	6.400	180,78	30,0	112,0	1.600	Foderkor. + luftrensning
Hestestald (stald 4)							
Heste	Fast gulv	4	1,74	500	700		
I alt			425,44		-	-	-

Indholdsfortegnelse

Stamblad:.....	2
Oplysninger om husdyrbruget:.....	3
Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:	4
Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift.....	4
1. Meddelelse af miljøgodkendelse	8
Baggrund og kort resumé	8
Afgørelsen	8
2. Vilkår for tillægsgodkendelsen	10
Generelt	10
Årsproduktion.....	10
Foder	10
Staldanlæg	11
Transport.....	12
Restvand og saftafløb	12
Udbringningsarealer	12
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	13
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	13
Ophør.....	14
3. Formalia	14
Lovgrundlag	14
Høring og offentliggørelse	15
Klagevejledning	15
Udnyttelse	16
Bilag 1: Miljøredegørelsen	19
1.1 Projektets omfang / ikke teknisk resume:.....	19
1.2 Oplysninger om staldanlæg og besætning	20
1.3 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen	21
1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg på Søndervig Landevej 12.....	27
1.5 Beregninger på anlæg.....	28
1.6 Oplysninger omkring arealer	31
1.7 Oplysninger om gødning.....	33
1.8 Opbevaringskapacitet	36
1.9 BAT (Bedst tilgængelige teknik)	37
Bilag 2: Miljøvurderingen	43
Vurdering af husdyrbrugets anlæg.....	43

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950
Ringkøbing den 2. august 2016

Lokalisering.....	43
Generelle afstandskrav	43
Beskyttelseslinjer	43
Placering i landskabet.....	43
Særlige landskabelige områder:	44
Indretning	44
Dyrehold/Produktion.....	44
BAT-Bedste tilgængelige teknik.....	45
IE-husdyrbrug	47
Alternative løsninger.....	49
Ophør	50
Drift	50
Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	51
Håndtering og opbevaring af affald	51
Håndtering af unormale driftssituationer og uheld	51
Egenkontrol	52
Naboforhold	52
Lugt	52
Støj.....	52
Lys.....	53
Fluer og skadedyr	53
Støv	53
Transport	53
Ammoniakpåvirkning	54
Generel ammoniakreduktion.....	54
Ammoniak påvirkning af natur	54
Bilag IV-arter.....	57
Vurdering af husdyrbrugets arealer	58
Vandmiljø	58
Sædskifte	59
Kvælstofudvaskning til overfladevand	59
Fosforudvaskning til overfladevand	63
Grundvand	65
Natur i forhold til udbringningsarealerne	66
Konklusion	67
Bilag 3: Godkendelser – historik.....	68
Bilag 4: Situationsplan, samlede anlæg	69

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950
Ringkøbing den 2. august 2016

Bilag 5: Beredskabsplan	70
Bilag 6: Udbringningsareal, Natur	77
Bilag 7: Udbringningsareal, Fosfor	83
Bilag 8: Udbringningsareal, Nitratklasser	85
Bilag 9: Udbringningsareal, Grundvand	87
Bilag 10: Staldanlæg - Kultur	89
Bilag 11: Udbringningsareal, Transportveje	90
Bilag 12: Beskrivelse - Luftrensning	91

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen.
Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 27. juni 2016 iht. §12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse dateret den 20. august 2008 beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing.

I dette tillæg søges der om en udvidelse af dyreholdet fra 10.500 slagtesvin (30,0-102,0 kg) og 4 heste (500-700 kg) svarende til 298,33 DE til 15.000 slagtesvin (30,0-112,0 kg) og 4 heste (500-700 kg) svarende til 425,43 DE, samt en ny stald på 1.380 m² i tilknytning til de eksisterende stalde.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg miljøgodkendelse omfatter en udvidelse til 15.000 slagtesvin (30,0-112,0) kg og 4 heste (500-700 kg) svarende til 425,43 DE, samt opførelse af en ny stald på 1.380 m² i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Tillægget omfatter 330,19 ha drevet under ejendommens CVR-nummer. Alt husdyrgødningen afsættes på egne og forpagtede arealer.

Der anvendes følgende virkemidler til reducere udledninger af ammoniak:

- Luftrensning i den nye stald (stald 5)
- Foderkorrektion

Der ønskes mulighed for at anvende alternativ sædskifte:

- Scenarie 1: Frøgræssædskifte på ca. 80 % af udbringningsarealerne (S6 sædskifte).
- Scenarie 2: 14% ekstra efterafgrøder på udbringningsarealerne.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg til miljøgodkendelse dateret 20. august 2008 af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 22a Strandgårde, Gammelsogn beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing.

Afgørelsen meddeles i medfør af §12 stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter en udvidelse i husdyrholdet fra 10.500 slagtesvin (30,0-102,0 kg) og 4 heste (500-700 kg) svarende til 298,33 DE til 15.000 slagtesvin (30,0-112,0 kg) og 4 heste (500-700 kg) svarende til 425,43 DE, samt en ny stald på 1.380 m² i tilknytning til de eksisterende stalde.

Tillægget omfatter arealer med alternativ sædskifte drevet under ejendommens CVR-nummer.

Afgørelse om tillægsgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 89.737 ver.3 downloadet d. 6-7-2016 & fiktiv skema 89.736 ver. 3 downloadet d. 6-7-2016.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Afgørelsen om tillægsgodkendelse af husdyrbruget Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 20. august 2008 og tillæg til miljøgodkendelsen dateret 28. september 2012, samt dette tillæg og generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra miljøgodkendelse dateret 20. august 2008 falder bort/erstattes af nye vilkår i dette tillæg til miljøgodkendelse:

- Vilkår 54 – vedr. tilsyn, kontrol og egenkontrol

Følgende vilkår fra tillæg til miljøgodkendelse dateret 28. september 2012 falder bort/erstattes af nye vilkår i dette tillæg til miljøgodkendelse:

- Vilkår 8 – vedr. årsproduktion
- Vilkår 43- Vedr. angivelse af udbringningsarealer
- Vilkår 2.0 punkt c+d vedr. sædskifte/ekstra efterafgrøder.

Der gøres hermed opmærksom på, at tillægsgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for tillægsgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne tillægsgodkendelse. Tillægget meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Tillægget skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til tillægget må godt foregå, selvom byggeriet ikke er påbegyndt, inden miljøgodkendelsen er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet, inden tillægget udløber.

Den del af byggeriet i tillægget, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at tillæg til miljøgodkendelsen er meddelt, bortfalder.

Årsproduktion

- 3) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 4) Tillæg til miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold bestående af 15.000 slagtesvin (30,0-112,0 kg) og 4 heste (500-700 kg) svarende til 425,43 DE

Note:

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Naturlige produktionsudsving er tilladt inden for de maksimale 425,43 DE, men må ikke overstige antallet af godkendte dyr i de respektive kategorier.

- 5) Der må ikke på noget tidspunkt være flere end i alt 3.776 slagtesvin på stald.

Foder

Den totale mængde P ab dyr / SLAGTESVIN pr. år beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin pr. år skal være mindre end $(15.000 * 0,628 \text{ kg P pr. år.}) = 9.420 \text{ kg P pr. år.}$

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning for korrektion af fosfor jf.

gældende normtal for husdyrgødning:

$$(((\text{afg.vægt} - \text{indg.vægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afg.vægt} - \text{indg.vægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede grise	15.000
Indgangsvægt, kg	30,0
Afgangsvægt, kg	112,0
FEsv pr. kg. tilvækst	2,86
Gram P pr. FE sl. svin	4,60
Kg P ab dyr pr. sl. svin	0,628

- 6) Samtlige af husdyrbrugets slagtesvin skal leve op til ovennævnte krav til fodring. Dokumentation for indholdet af P ab dyr pr år skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Staldanlæg

- 7) Staldsystemet i den nye stald (stald 5) skal være drænet gulv + spalter (33-67%). Den nye stald på 1.380 m² skal placeres som angivet i bilag 4.
- 8) Det nye stald skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.

Luftrensning

- 9) Afkast fra stald 5 skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.
- 10) Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
- 11) Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 16.000 m³ luft pr. time, hvor 16.000 m³ luft pr. time svarer til 10% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet i stald 5. De første 0 – 16.000 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- 12) Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
- 13) Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2.

- 14) Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 40 pascal (Pa).
- 15) Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Transport

- 16) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 11 angivne veje.

Restvand og saftafløb

- 17) Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
- 18) Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand.
- 19) Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.

Udbringningsarealer

- 20) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilagene 6 til 9.
- 21) På husdyrbrugets udbringningsarealer, må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse med maksimalt 9.460,45 kg P/år og henholdsvis 41.067,73 kg N/år (scenarie I) og 42.067,73 N/år (scenarie II) i alt svarende til 1,29 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 22) I perioder, hvor udbringningsarealerne ikke tilføres den maksimale mængde husdyrgødning, må der suppleres med anden organisk gødning, f.eks. affaldsprodukter til jordbrugsformål under forudsætning af,
  - at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organisk gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
  - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.
  - at reglerne, i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, er overholdt.

Der skal indsendes dokumentation herfor, i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

- 23) På udbringningsarealerne må der afsættes gødning fra græssende dyr (4 heste 500-700 kg) svarende til 1,74 DE.

- 24) Frøgræssædskifte på ca. 80 % af udspretningsarealet eller alternativt 14% ekstra efterafgrøder på alle udbringningsarealer.

De 14% ekstra efterafgrøder skal beregnes ud fra efterafgrødegrundarealet i årets markplan, udover de enhver tid gældende lovpligtige krav om efterafgrøder. Dette gælder uanset om det generelle krav er opfyldt vha. andre virkemidler i henhold til Fødevareministeriets regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for de ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne må dog ikke overføres til andre bedrifter.

- 25) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen, eller dækket af sne, eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 26) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 27) Efter tilsynsmyndigheden anmodning skal der forevises beregning for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for tillæg til miljøgodkendelsen, er overholdt. Hvis forudsætningerne for tillæg til miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

Luftrensning

- 28) Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
- Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
  - Luftrensningsanlæggets driftstid
  - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
  - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
  - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
- 29) Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 30) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.
- 31) Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ophør

- 32) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.
- 33) Senest 4 uger efter driftsophør af IE-husdyrbruget skal dette anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune med et oplæg til vurdering efter §38 k, stk.1, i lov om forurenet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering for menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.
- 34) Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Øvrige vilkår i:

- Miljøgodkendelsen af 20. august 2008
- Afgørelse dateret 23. april 2012 om fastsættelse af vilkår 58 samt ændring af vilkår 45
- Tillægsgodkendelse dateret 28. september 2012 er fortsat gældende.

3. Formalia

Lovgrundlag

Tillæg til miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 442 af 13. maj 2016 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr., nr. 1318 af 26. november 2015 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1578 af 8. december 2015 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 188 af 26. februar 2016.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1611 af 10. december 2015 (Olietankbekendtgørelsen).

Høring og offentliggørelse

Udkast til tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til naboer inden for de vejledende konsekvenszone på 852 meter.

Udkastet til tillægget har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 8. juli til den 29. juli 2016, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillægsgodkendelse vil blive offentliggjort den 2. august 2016 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 30. august 2016.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager at bruge Natur- og Miljøklagenævnets digitale klageportal, med mindre du har fået en tilladelse fra Natur- og Miljøklagenævnet, der fritager dig for at anvende den digitale klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Anmodning om fritagelse for indsendelse via klageportal

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Natur- og Miljøklagenævnet stiller i et vist omfang en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7254 1101 eller på mail: nmkn@nmkn.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

Udnyttelse

Tillægget bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af tillægget, jævnfør vilkår 2 i tillægget.

Hvis tillæg til miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug skal godkendelsen uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2024.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- [REDACTED], Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing

Konsulent:

- Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing, V. Kristian Andreassen, e-mail: kra@vjl.dk

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

	6950	Ringkøbing
	6960	Hvide Sande
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
	3320	Skævinge
	7560	Hjerm
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing
Holmsland	6950	Ringkøbing

	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing
	Holmsland	6950	Ringkøbing

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing, V. Kristian Andreassen, e-mail: kra@vjl.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: senord@sst.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup,
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringskoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Bilag 1: Miljøredegørelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt ansøgningskema nr. 89.737 ver.3 downloadet d. 7-7-2016 & fiktiv skema 89.736 ver. 3 downloadet d. 7-7-2016.

1.1 Projektets omfang / ikke teknisk resume:

Ejeren af Søndervig Landevej 12 driver ejendommen med planteavl og slagtesvineproduktion. I nudrift er der en tilladt besætning på:

- 10500 slagtesvin fra 30 -108 kg
- svarende til i alt 333,25 DE (2012 Dyreenheder)

Og i ansøgt drift ønskes der udvidet til:

- 15000 slagtesvin fra 30 -112 kg
- svarende til i alt 425,43 DE

Ud over udvidelse af dyreholdet ønskes der foretaget følgende udvidelse / ændringer af bygningerne:

Ændringer inde i eksisterende bygninger:

1. Produktionen af slagtesvin nedlægges i bygning 3. Se bilag 2

Nybyggeri.

2. Der ønskes etableret ny slagtesvinestald på max 23 meter i bredden og maks. 60 meter i længden dvs. max 1400 m³. I bygningen vil der blive 1600 stipladser og som virkemiddel til reduktion af ammoniak og lugt etableres biologisk luftrensning. Højden på bygningen bliver ca. 7,5 meter.

Husdyrgødning: På ejendommen produceres udelukkende svinegylle og dybstrøelse. Dybstrøelsen opbevares på møddingsplads, indtil der er mulighed for udspreddning i marken. svinegyllen pumpes fra stald til lagertank, hvorfra en del flyttes til tanke på andre adresser. Gyllen udbringes primært i foråret til arealerne og udspreddes af maskinstation efter gældende forskrifter. Der henvises til kortbilag over udspreddingsarealer og transportruter.

Der er som bilag vedlagt beregninger over opbevaringskapaciteten: Beregningerne er udarbejdet ud fra at der er krav om 9. mdr. opbevaringskapacitet. Til opbevaring har ansøger følgende lagre/kanaler: Kanaler på 900 m³, 2 gylletanke på samlet 5000 m³ (3000 m³ på Søndervig Landevej 12 og 2000 m³ på Strædevej 6), samt lejet tank på 1000 m³ (Søndervig Landevej 20).

Udspretningsarealer: Der indgår ca. 330 ha som udspretningsareal, det resterende areal på ejendommen anvendes ikke til udspretning.

Transporter: Antallet af transporter til og fra ejendommen vil blive øget med mellem 30 og 40 %. En stor del af forøgelsen relaterer til den forøgede gyllemængde og det forøgede foderbehov. Forøgelsen i antal transporter vil afhænge meget af, om kapaciteten i vognene forsætter med at vokse.

Transporten der sker fra og til ejendommen kan opdeles i 2 typer. Transporter fra og til arealerne og transporter der relaterer til eksterne firmaer. Vedr. transporter fra og til arealer vil der også ske en forøgelse på grund af større husdyrgødningsproduktion.

Vedr. transporter til og fra ejendommen, som relaterer til eksterne firmaer, vil der samlet blive en mindre forøgelse. Enkelte typer af transporter eks. levering diesel og handelsgødning ændres ikke.

Samlet set vurderes det, at forøgelsen i antallet af transporter ikke vil medføre væsentlige gener. Transporter fra og til arealerne fremgår af kortbilag. Udbringning vil ske så den trafikale genepåvirkning søges minimeret.

Støv: Der forventes ikke større mængder generende støv fra ejendommen.

Fluer: Flueplager forebygges generelt ved hyppigt rengøring. Derudover anvendes der rovfluer.

Støj: Der er ikke væsentlige støjkilder på ejendommen. Der kan dog forekomme støj i forbindelse med transporter fra og til ejendommen.

Der forventes ikke en væsentlig negativ udvikling i støv, støj og fluer som følge af projektet.

1.2 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Stald anlæg med dyr, Nudrift i miljøgodkendelsen dateret 20/8-08

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser
Nyere slagtesvinestald (stald 1)						
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67%)	3687	87,79	30,0	102,0	1.152
Nyere slagtesvinestald (stald 2)						
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, (50-75% fast gulv)	3277	78,02	30,0	102,0	1.024
Hestestald (stald 4)						
Heste	Fast gulv	10	4,35			
Gammel stald der nedlægges (stald 3)						
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67%)	1.536	36,57	30,0	102,0	480
I alt			206,73			

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Virkemiddel til reduktion af ammoniak/ fosfor
Nyere slagtesvinestald (stald 1)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67%)	4.600	129,93	30,0	112,0	1.152	Foderkor.
Nyere slagtesvinestald (stald 2)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, (50-75% fast gulv)	4.000	112,99	30,0	112,0	1.024	Foderkor.
Ny stald (stald 5)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67%)	6.400	180,78	30,0	112,0	1.600	Foderkor. + luftrensning
Hestestald (stald 4)							
Heste	Fast gulv	4	1,74	500	700		
I alt			425,44		-	-	-

1.3 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering

Faste afstandskrav

Der er > 80 m til markvandingsboring fra ny staldbygning.

Der er > 50 m til almene vandforsyningsanlæg.

Der er > 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer

Der er > 15 m offentlig vej

Der er > 25 m til levnedsvirksomhed

Der er > 15 m til beboelse på samme ejendom,

Der er > 30 m til naboskel.

Der er > 50 m til nabobeboelse

Der er > 50 m til eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

Der er > 50 m til område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Punkter i IT-ansøgningen er placeret i samråd af konsulent og alle afstandskrav på nær afstanden til markvandingsboring er ifølge beregningerne overholdt.

Landskab og planforhold

Bygningsmæssigt fremstår ejendommen ikke dominerende i landskabet. Nedenfor er beskrevet placering af ejendommens bygninger i forhold til de i IT-ansøgningen angivne udpegninger:

- Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv. *Ejendommen har enkelte arealer der er beliggende i Natura 2000.*
- *Der ligger ingen uforstyrrede landskaber på ejendommen*
- *Ejendommen ligger uden for rekreative områder, hvad ansøger kender til.*
- *Ejendommen bygninger ligger udenfor kulturmiljøer og landsbyer.*
- *Ejendommen bygninger ligger udenfor Geologisk interesseområde*
- Kirkezone 1,2 og3: *Ejendommens anlæg ligger uden for kirkezoner.*
- Kystnærhedszonen: *Ejendommens anlæg ligger ikke i kystnærhedszonen.*
- *Ejendommen har arealer der er okkerklassificeret.*
- Fredede områder: *Der ligger ikke fredede områder på ejendommen.*
- Beskyttede naturarealer (§ 3): *I fremtidig drift vil der indenfor 1000 meter fra staldbygninger findes beskyttede § 3 vandløb.*
- Strandbeskyttelseslinje: *Ejendommen ligger uden for strandbeskyttelseslinje.*
- Klitfredningslinje: *Ejendommens bygninger ligger uden for klitfredningslinje.*
- Skovbyggelinje: *Ejendommens bygninger ligger uden for skovbyggelinje.*
- Sø- og Åbeskyttelseslinje: *Ejendommens bygninger ligger uden for sø- og Åbeskyttelseslinje.*
- Kirkebyggelinje: *Ejendommen ligger uden for kirkebyggelinje.*
- Fortidsmindelinje: *Ejendommens bygninger ligger uden for fortidsmindelinje.*
- Beskyttede sten- og jorddiger: *Forefindes på ejendommen.*

Energiforbrug

Bedriftens årlige elforbrug i nudrift er på gennemsnitlig 170.000 kWh. (Afhængig af vandingsbehov.) Det forventes at blive øget til mellem 170.000 og 200.000 kWh.

Forbrug af dieselolie er i nudrift ca. 35.000 liter. Det forventes ikke at ville blive ændret væsentligt.

Der er ikke energiproduktion fra egen vindmølle eller biogas anlæg.

Vandforbrug

Vandet der anvendes på ejendommen kommer fra enten kommunal vandboring eller egen boring. Der er vandmåler på begge boringer og det samlede aktuelle vandforbrug er på ca. 5.800 m³. Ved ansøgt drift er der et beregnet forbrug på ca. 8.000 m³.

Fremtidigt forbrug er beregnet forholdsmæssigt ud fra udvidelsen i %.

Fast affald

Art		Opbevaring	Afskaffelse
Papir og pap	Mængder kendes ikke	Container	Marius Pedersen
Glas		I maskinhus	Genbrugsstation
Afdækningsplast Indpakkingsplast		Container	Marius Pedersen
Jern og metal		I maskinhus	Skrothandler
Elektronisk udstyr		I maskinhus	Genbrugsstation

Støj

Beskrivelse af støjkloder:

Støj: Der er ikke mange støjkloder på ejendommen. Der kan dog forekomme støj i forbindelse med korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og ind transport af markafgrøder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode:

korntørring : Efter behov i perioden Juli - september

Ventilationsanlæg: Døgnet rundt efter behov.

Udkørsel af husdyrgødning sker primært i forbindelse med forårsarbejdet og sker normalt på hverdage mellem 07.00 og 19.00. Kan som nævnt under transportafsnittet også forekomme i weekender og uden for

normal arbejdstid. Vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Dette vurderes ikke at ændrer sig fra nudrift og til ansøgt drift.

Tiltag:

Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået. Der vurderes ikke, at der er behov for at lave tiltag mod støj på ejendommen.

Spildevand

Mængden af rengøringsvand: ca. 350 m³.

Processpildevand: Rengøringsvand og drikkevandspild ledes til gyllebeholdere.

Spildevand afledning: Der er et toilet i staldbygninger, som er tilsluttet trixtank og nedsivningsanlæg, etableret i 2005.

Vand fra bygningernes tagflader:

Nuværende bygninger: Tagvandet ledes til lukkede rør og løber til Von-åen.

Ny bygning: Tagvandet ledes faskiner der etableres øst for bygningen.

Lys

Udendørs: For at mindske energiforbruget er der udendørs kun belysning så ejer og ansatte kan orienterer sig efter mørkets frembrug.

Indendørs: I staldene er der kun lys i forbindelse med staldarbejde og i forbindelse med fodring.

Ejendommens placering af lys, bør ikke virke generende for hverken naboer eller trafikanter.

Fluer og skadedyr

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: Flueplager forebygges generelt ved hyppigt rengøring. Derudover anvendes der rovfluer i stalden til bekæmpelse af fluer.

Rotter: Tilstedeværelse af rotter bekæmpes ved at der er kontrakt med Mortalin, der har opsat rottekasser, som tilses 4 gange om året.

Støv

Der forventes ikke større mængder generende støv fra ejendommen.

Transport

Transporter fra og til ejendommen er for størstedelen foder, dyr og mælk. I vækstsæsonen er der endvidere et antal transporter til og fra de dyrkede arealer, Primært i forbindelse med ensilering af græs/majs og udbringning af husdyrgødning.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Antallet af transportere i nu og ansøgt drift:

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum
Handelsgødning	6	6	Lastbil	7-19 Man-fre.
Brændstof	10-15	10-15	Lastbil	7-19 Man-fre.
Tilskudsfoder	12	12 - 18	Lastbil	7-19 Man-fre.
Salg dyr	30 - 40	30 - 40	Lastbil	4-16 Man-fre.
Indkøb af dyr	26	26	Lastbil	7-19 Man-fre.
markafgrøder *	Ikke kendt	Ikke kendt	Traktor	7-19 Man-fre.
Gylletransporter*	225-250	325-350	Traktor og vogn	7-19 Man-fre.
Dybstrøelse *	5 - 10	5 - 10	Traktor og vogn	7-19 Man-fre.
Diverse	65	75	Lastbil	7-19 Man-fre.
I alt ca. **	375 - 420	500 - 550		

* I spidsbelastningssituationer vil gyllekørsel og transport af markafgrøder kunne ske uden for ovennævnte tidspunkter. Der vil, i den udstrækning det er muligt, blive taget hensyn til omkringboende.

Vedr. transport af gylle er der udarbejdet kort der viser transportruter. Transporter i alt ** er ekskl. Hjemtransport af markafgrøder fra marken, et antal der pt. ikke er kendt.

Affald og kemikalier

Art	Mængde	Opbevaring	Afskaffelse
Spildolier	Maks. 200 liter	Brugte oliefiltre, smøreolier og andre mindre olieoplæg opbevares i maskinhus på fast bund. Evt. spild opsamles omgående med savsmuld	Afleveres på modtagestation Vestjylland I/S, i Herning.
Kemi	(0)	Kemikalier vil være placeret i aflåst rum	Aflevering af tom emballage sker til genbrugsplads.
Rengøring	-	I bygning 2	Emballage til genbrugsplads
Medicin	(0)	medicin er placeret så uvedkommende ikke har adgang og klinisk risikoaffald som kanyler hætteglas etc. opbevares i en spand i bygning 2	Afhentes af besætningens dyrlæge. Eller afleveres på genbrugsplads

Døde dyr

De døde dyr vil blive lagt på rillet beton og være overdækket så rovdyr ikke har adgang. (Placering se bilag over bygninger).

Dyrene afhentes af DAKA, som udgangspunkt på førstkommande hverdag.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, kemikalier (syre, pesticider og rengøringsmidler) ved strømssvigt eller ved brand.

Minimering af forurening:

Gylle: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Af andet der minimerer risikoen for uheld kan nævnes at gylletanken er placeret så bakkemanøvre i forbindelse med afhentning af gylle ikke er nødvendigt. Hvis gylletanken skulle springe vil gyllen løbe ud på arealet nord og øst for tanken.

Der er ingen fastmonteret pumpe på gylletank. Gylle pumpes til gyllevogn via en pumpe monteret på gyllevognen. Hvis vognen løber fuld vil overskydende gylle løbe retur til gylletanken.

Brand: På ejendommen er der pulverslukkere til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsenet.

Strømssvigt: Ved strømssvigt har ejendommen mulighed for at rekvirerer nødgenerator vis nødvendig sker tilslutning i bygning 7.

Olieudslip: Hvor der håndteres olier og diesel vil der være potentiel risiko for forurening. For at minimerer risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som finder i nærheden. Eventuelle smøreolier/spildolier er placeret på fast bund. Derved mindskes risikoen for udslip, hvis beholdere med olie bliver utætte.

Kemikalier: Kemikalier til anvendelse mod ukrudt, sygdomme og skadedyr i marken forefindes i kemirum etableret i 2006. Påfyldning og rengøring af marksprøjten foregår på vaskeplads. Da markdriften ikke påvirkes af udvidelsen forventes det at pesticidforbruget ikke påvirkes af udvidelsen.

Eventuel restbeholdning opbevares i kemikalierum på Søndervig landevej 12 (bygget i 2006) og anvendes i den følgende vækstsæson.

Minimering af gene: (Se beredskabsplan og oversigt og ejendommen bilag 6 og 7)

Opbevaring af foder og ensilage

Mineraler, sojaskrå mm. indkøbes til produktionen. Byg og hvede avles så vidt muligt på egne arealer og vil dække cirka 80 % af forbruget, resten (5000 tdr.) indkøbes.

Der anvendes halm som strøelse i stierne samt til hestene. Forbruget er cirka 15 tons per år, og i ansøgt drift anslås forbruget til 17 tons per år.

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Der vil således ikke være støvgener hos nærmeste nabo 250 m fra produktionen.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Ved udvidelsen vil produktionen af slagtesvin forøges. Foderanlæg, type og blanding vil være uændret, kun mængderne af foder, som forarbejdes, vil øges.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentligt ændret i forhold til den nuværende drift.

Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret. Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet.

Mellem bygning 2 og 4 er der placeret 2 tårnsiloer til korn som kan rumme i alt 7000 tdr.

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg på Søndervig Landevej 12

	Gyllebeholder på 3.000 m ³	
	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	x	x
Lagerandel flydende i procent		
Lagerandel fast i procent		
Opbevaringskapacitet	3.000 tons	3.000 tons
Overdækning barriere		
Fast overdækning	Ja	Ja

Lagre/kanaler:

Kanaler på 900 m³, 2 gylletanke på samlet 5000 m³ (3000 m³ på Søndervig Landevej 12 og 2000 m³ på Strædevej 6), samt lejet tank på 1000 m³ (Søndervig Landevej 20).

Møddingsplads

Møddingspladsen anvendes til heste gødning.

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniaktab

Ammoniak:

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-834,99 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	30,00
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	2035,44
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	2306,01
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	632,51
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	6,03

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	5009,99 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	5577,69 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-567,70 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
1: Nyere slagtesvinestald	SvSI04	1474,80	1428,85	45,95	3,12%	0,00	0,00	0,00	1428,85
		2197,41	2126,17	71,24	3,24%	0,00	0,00	0,00	2126,17
3: Slagtesvin gl. stald	SvSI04	614,40	595,26	19,14	3,12%	0,00	0,00	0,00	595,26
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
4: Hestestald	Hest03	0,00	90,08	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	90,08
		0,00	36,03	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	36,03
2: Nyere slagtesvinestald > 50 % fast gulv	SvSI03	1310,80	838,81	471,99	36,01%	0,00	0,00	0,00	838,81
		1910,79	1221,16	689,63	36,09%	0,00	0,00	0,00	1221,16
5: Ny stald	SvSI04	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		3057,26	2958,15	99,11	3,24%	1351,93	-20,41	0,00	1626,63
Sum	Nudrift	3400,00	2953,00	537,08		0,00	0,00	0,00	2953,00
		Ansøgt	7165,46	6341,51	859,98		1351,93	-20,41	0,00

Samlet ammoniakemission fra anlæg i nudrift er 2.953,00 kg N/år og i ansøgt drift: 5.009,99 kg N/år. Meremission af ammoniak fra akkumuleret udvidelse bliver: 2.056,99 kg N/år.

Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde krav: -834,99 kg N/år. Dvs. *generel Ammoniakreduktionskrav ved ansøgt udvidelse er overholdt.*

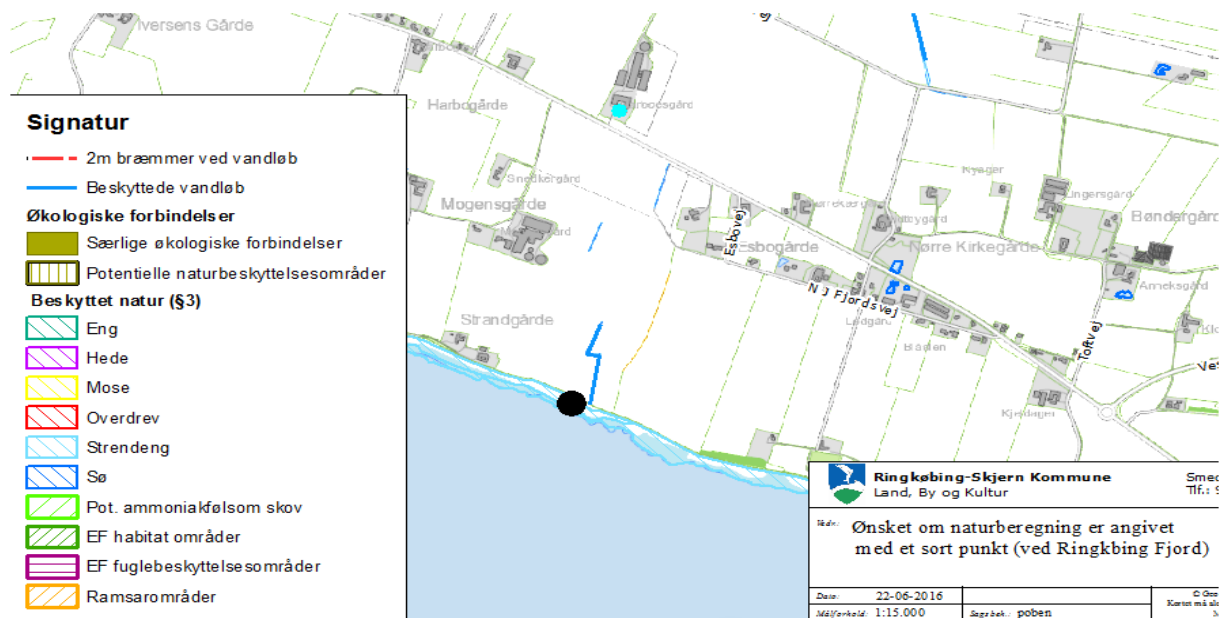
Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

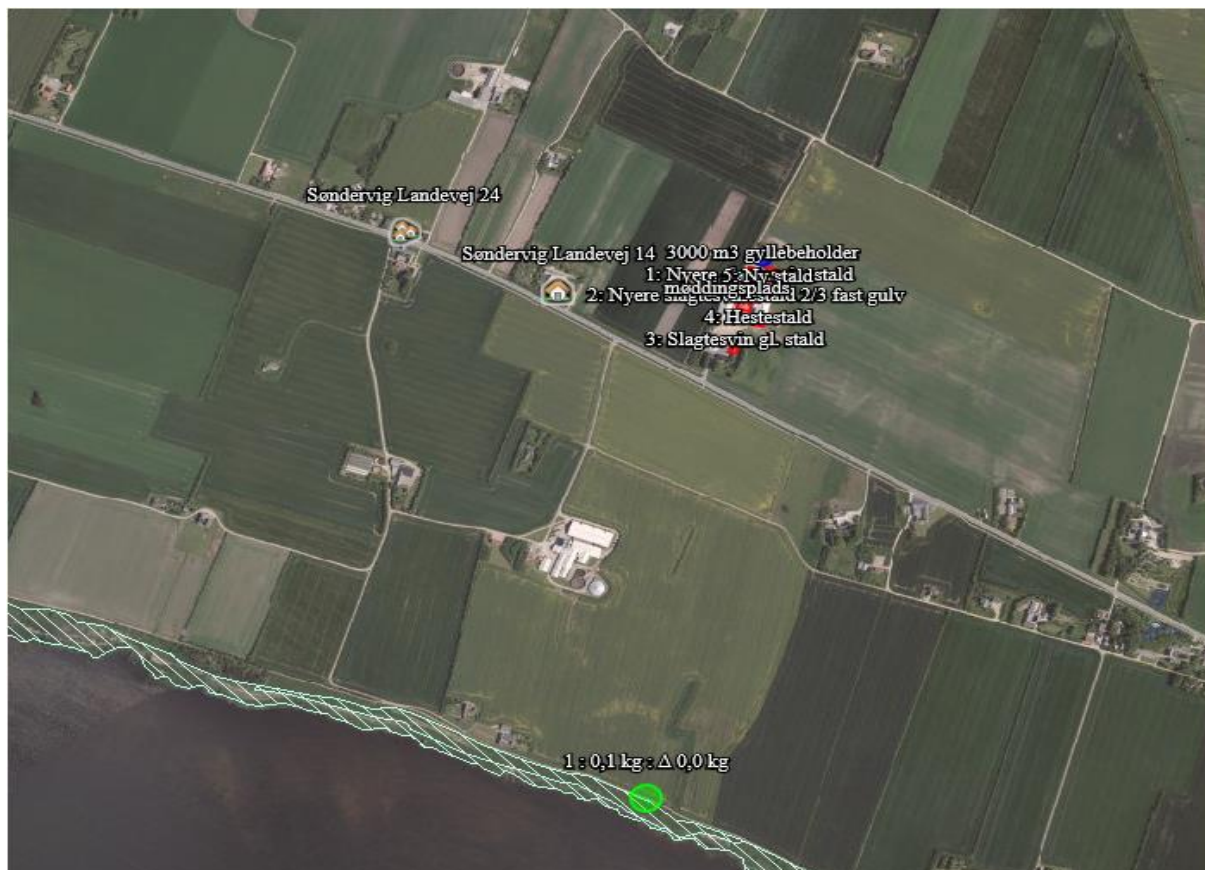
Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
1: Nyere slagtesvinestald	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,60	0,00	0,00	0,00
3: Slagtesvin gl. stald	Ingen data							
4: Hestestald	Ingen data							
2: Nyere slagtesvinestald 2/3 fast gulv	SvSI03	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,60	0,00	0,00	0,00
5: Ny stald	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,60	0,00	0,00	-11,84

Påvirkning af natur

Der er beregnet N-dep. (ammoniaknedfald) på et enkelt naturområde udvalgt af kommunen.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Kategori ^	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,1

Lugt

Den korrigerede geneafstand i meter til Byzone, Samlet Bebyggelse og Enkelt bolig ses i efterfølgende skema. Tallene viser at Genekriteriet overholdt. Kriterierne til samlet bebyggelse opfyldes ved anvendelse af luftrensning.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Søndervig Landevej 14	0	NY	335,37	236,93	335,37	236,93	369,14	Nej	Ja
+ Søndervig Landevej 16	0	NY	335,37	236,93	335,37	236,93	448,72	Ja	Ja
+ Søndervig Landevej 24	0	NY	662,44	503,56	662,44	503,56	665,02	Nej	Ja
+ Søgård Hgd., Nysogn	0	NY	859,81	665,23	859,81	665,23	1.630,83	Ja	Ja

1.6 Oplysninger omkring arealer

Arealberegninger:

Med baggrund i at krav om planteavlslniveau er der udført 2 scenarier en hvor virkemidlet er anvendelse af frøgræssædskifte på ca. 80 % af udspretningsarealet (scenarie 1) og en hvor virkemidlet er anvendelse af 14% ekstra efterafgrøder (scenarie 2).

Hestene. Reelt er de ude i store dele af året, enten inden eller udenfor udspretningsarealet, men for at kunne fortage udvaskningsberegninger er det nødvendigt at sætte hestene på stald. Baggrunden er at der ikke kan foretages udvaskningsberegninger når græssende dyr kombineres med et S-sædskifte. Udvasningsmæssigt har det ikke nogen effekt.

Scenarie 1: Frøgræs (ansøgningsnummer 89737)

Nitratberegning (Overfladevand)

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 95,94 %	1,34	64,3
DE _{reel}	1,29	57,3

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	58,9
Merudvaskning fra husdyrbrug	-1,6

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtingen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE _{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		58,9
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE _{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 95,94 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,34	64,3
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		58,9

Nitratberegning (Grundvand): Der er ikke arealer i nitratfølsomt indvindingsområde.

Fosfor

303,38 ha er beliggende i fosforklasse 0. Dvs. arealet må tilføres fosfor i forhold til harmonireglerne. De resterende 26,81 ha er beliggende i Fosforklasse 3, hvilket betyder at der skal være fosforbalance

P-overskud

P tilførsel og P-fracførsel (arealvægtet gns.) er i ansøgt drift på henholdsvis 28,7 kg og 18,8 kg P/ha/år. Hvilket giver P-overskud på 9,9 kg /ha.

Krav om P-overskud overholdt: Ja

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: -1229,2 kg P.

Scenarie 2: Efterafgrøder som virkemiddel. (ansøgningsnummer 89736)

Nitratberegning (Overfladevand)

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 95,94 %	1,34	64,5
DE_{reel}	1,29	58,9

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	58,9
Merudvaskning fra husdyrbrug	0,0

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		58,9
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 95,94 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,34	64,5
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		58,9

Nitratberegning (Grundvand):

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Der er ikke arealer i nitratfølsomt indvindingsområde.

Fosfor

303,38 ha er beliggende i fosforklasse 0. Dvs. arealet må tilføres fosfor i forhold til harmonireglerne. De resterende 26,81 ha er beliggende i Fosforklasse 3.

P-overskud

P tilførsel og P-fracørsel (arealvægtet gns.) er i ansøgt drift på henholdsvis 28,7 kg og 19,8 kg P/ha/år. Hvilket giver P-overskud på 8,8 kg /ha.

Krav om P-overskud overholdt: Ja

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: -1257,9 kg P.

1.7 Oplysninger om gødning Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg 	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	18940,72	4876,62	75,00	0,00	202,38
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	437,22	90,54	45,00	0,00	4,34
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total gødningsmængde

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	437,22	90,54	0	4,34
Svinegylle	18940,72	4876,62	0	202,38
Total	19377,94	4967,16	0	206,72

Harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt) – Scenarie 1

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	40892,84	9424,24	75,00	0,00	423,69
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	174,89	36,21	45,00	0,00	1,73
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	174,89	36,21	0	1,73
Svinegylle	40892,84	9424,24	0	423,69
Total	41067,73	9460,45	0	425,42

Harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Gødningsregnskab (ansøgt) – Scenarie 2

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkræggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svineggylle	40892,84	9424,24	75,00	0,00	423,69
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	174,89	36,21	45,00	0,00	1,73
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svineggylle	1000,00	0,00	75,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	174,89	36,21	0	1,73
Svineggylle	41892,84	9424,24	0	423,69
Total	42067,73	9460,45	0	425,42

1.8 Opbevaringskapacitet

Husdyrart	Staldtype	Antal	Årsdyr	DE	Produktionsniveau			
					Parameter 1	Værdi 1	Parameter 2	Værdi 2
Heste, 300 - mindre end 50...	Dybstrøelse	4,0	Årsdyr	1,4				
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33/6...	6.400,0	Stk	180,8	Indgangsvægt	30,0	Afgangsvægt	112,0
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast	4.000,0	Stk	113,0	Indgangsvægt	30,0	Afgangsvægt	112,0
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33/6...	4.600,0	Stk	129,9	Indgangsvægt	30,0	Afgangsvægt	112,0

I alt 425,07 DE

Dybstrøelse

Produktion	18,1
Vandtilførsel	
Opsamlet mængde	18,1

Dybstrøelsen opbevares på møddingsplads.

Svinegylle

Produktion	8.548,8
Vandtilførsel	600,0
Opsamlet mængde	9.148,8

På Søndervig landevej 12 indgår følgende lagre i opbevaringskapacitetsberegningen: Gylletank på 3000 m³ samt kanalkapacitet på i alt 900 m³. Derudover er der indregnet kapacitet på anden ejet ejendom på 2000 m³ (Strædevej 6,6950 Ringkøbing), samt lejet tank på 1000 m³ (Søndervig Landevej 20).

Der opsamles ifølge normalt beregnet i Mark Online ved ansøgt besætning 8548 m³. Derudover er der indregnet 600 m³ vand fra møddingsplads / vaskeplads og rengøring. I alt giver det ca. 9.200 m³ om året. Med en samlet kapacitet på i alt 6900 m³, giver det en opbevaringskapacitet på 9,0 mdr.

1.9 BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Management og Egenkontrol

Ansøger er bevidst om at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab).

Derfor vil af ansøgere i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejderne orienteres om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på vejene foretages der rengøring.
- At markdriften sker med udgangspunkt i udarbejdede mark-gødningsplaner hvor der optimeres både på mængden af gødning.
- Al affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Forbruget af vand, energi, pesticider, handelsgødning og indkøbt foder, (registres i driftsregnskabet).
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der bliver lagt vægt på høj dyrevelfærd. Blandt andet vil der blive brugt tid på opsyn, også uden for alm. arbejdstid, så syge dyr kan få behandling hurtigst muligt. Problemer i besætningen vil også i det daglige forsøges forebygget ved at de fysiske rammer for dyrene er i orden bl.a. Ved at dyrene sikres et tørt leje.
- Forebyggelse af uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed, og ved at medarbejdere i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer og at afskærmningerne er i orden.
- Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

Beredskabsplan: Der vil desuden forefindes en beredskabsplan der redegør for hvad der skal ske ved uheld på ejendom. Beredskabsplanen vil indeholde forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, olier, gylle og brand samt ved strømsvigt. Desuden vil der være beskrevet hvem der skal kontaktes, deres telefonnumre samt hvor kemiske stoffer og brandslukkere er placeret.

Staldanlæggene

Der sker løbende en udvikling af staldsystemer til slagtesvin og forud for etablering af Stald 5 har ejer haft fokus på hvilke staldsystemer der samlet set er bedst i relation til både management, dyrevelfærd, miljø og økonomi.

Stald 5: Alle stipladser i ny slagtesvinestald etableres med drænet gulv. Systemet overholder ikke i sig selv MST, vejledende emissionsgrænseværdier. For at overholde BAT-kravet vil der blive installeret et biologisk luftrensningssystem. Det er i ansøgningen forudsat at luftrenseren skal køre året rundt med undtagelse af eftersyns- og reparationsstimer. I Husdyrgodkendelse.dk ses kravene til minimumseffekten.

I de 2 nuværende stalde, hvor der forsat vil være slagtesvin er der følgende staldsystemer:

Stald 1: Drænet gulv + spalter (33/67. I Husdyrgodkendelse.dk benævnt "nyere slagtesvinestald". Dette staldsystem er ikke BAT. For at opfylde kravet installeres der som før nævnt biologisk luftrensning i stald 5.

Stald 2: Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv. Dette staldsystem overholder MST, vejledende emissionsgrænseværdier. (I HG benævnt "Nyere slagtesvinestald 2/3 fast gulv")

BAT-beregninger fra husdyrgodkendelse.dk

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	5009,99 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	5577,69 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-567,70 kgN/år

Energi

Elektricitet anvendes på ejendommen primært til lys, foderanlæg, tørreanlæg og til ventilation/luftrensning.

- Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der styres af temperatur- og fugtighed, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen rengøres og vedligeholdes efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.
- Der anvendes undertryksventilation og frekvensstyrede ventilatorer, hvilket sikrer at ventilationen kun starter op efter behov.
- Der er monteret MultiStep Styring på alle udsugnings- enheder. MultiStep reducerer energiforbruget og sikrer at den enkelte ventilator kører med konstant hastighed.
- Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden.

Energi besparende foranstaltninger

For at reducere forbruget af kwh. Er der gjort følgende tiltag;

- Der er etableret jordvarme til opvarmning af stuehus og brugsvand.
- Der vil i forbindelse med etablering af ny stald blive nedlagt slanger, så der kan etableres gyllekøling som erstatning for et ældre oliefyrt der om nogle år skal udskiftes.

Vand

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene og vanding. Derudover bruges en mindre andel af vand til overbrusning, iblødsætning og rengøring i staldene, samt til rengøring af luftrensningsanlægget i den nye stald.

Vand besparende foranstaltninger

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Fodring og Dyrevelfærd

Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem cyklus og vækstperiode (minimum 2 blandinger). Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med rådgiver, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.

For at imødekomme kravet om BAT for fosfor, ønsker man i ansøgningen at forpligte sig til at have en maksimal iblandingsprocent af fosfor til slagtesvinene på 4,6 gram. pr. FEsv. Der vil i den forbindelse føres løbende kontrol med foderforbruget ved hjælp af E-kontrollen.

Der overbruses i alle sektioner, syge stier undtages. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.

Opbevaring af gødning:

Gylle:

- Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tankene, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
  - Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Tankene på 2000 og 3000 m³: Overdækning af tankene er fravalgt selv om ansøger er klar over at teltdug på tankene både giver mindre regnvand til udbringning og reducerer den nødvendige tankkapacitet. Fravalget skyldes primært prisen på overdækninger, men også at BAT-kravet er overholdt.

Udbringning af Husdyrgødning

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der fokus på 2 områder: 1. Optimering af planteproduktionen. 2. Hensyntagen over for det omgivende miljø (naturen og naboerne)

- For at optimere planteproduktionen men også det omgivende miljø afpasses tilførselen af husdyrgødningen afgrødernes behov samt deres vækstperiode.
- Ligeledes udbringes husdyrgødningen under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Udbringningsteknik:

Gylle: På sort jord vil gyllen blive enten nedfældet eller forsuret.

Dybstrøelse: Udbringning af dybstrøelse fra hestene sker efter gældende regler for udbringning.

Alternativer til ansøgt drift.

Beholde nuværende produktion:

Fravalg af teknologier

For at opfylde BAT-kravet er der valgt Biologisk luftrensning, som både fjerner lugt og ammoniak. Som det ses af beregningerne reducerer valgte teknologi > 800 kg ammoniak udover over lovkravet (generel ammoniak reduktionskrav^a) og > 500 kg udover MST-vej. grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik^b

a:)

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-834,99 kgN/år

b:)

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	5009,99 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	5577,69 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-567,70 kgN/år

Tilvalg af teknologi:

- Årsagen til den valgte løsning er at MST-vejledende BAT-krav kan opfyldes uden ibrugtagning af flere teknologier, og at der opnået effekt på både ammoniak og lugt. Ligeledes giver det fremadrettet også større fleksibilitet.

Fravalg af:

- Forsuring: Dyr løsning og erfaringsmæssigt kan der være lugtproblemer.
- Gyllekøling: Fravalgt da det ville give mindre ammoniakreducerende effekt og samtidigt ikke ville give en lugtreduktion. Hvilket ville betyde at der skulle vælges gulvsystemer med minimum 25 % fast gulv og det ønsker han ikke.
- Teltoverdækning: Ville ikke kunne stå alene, dvs. hvis teltoverdækning blev valgt, skulle der yderligere tilvælges anden teknologi.
- Fodringtiltag: At der ikke er valgt proteinreducerende tiltag i forbindelse med opfyldelse af krav til ammoniak skyldes, at ved brug af en teknologiske løsning anvendes et virkemiddel der umiddelbart ikke kan have negativ indflydelse på slagtesvinenes trivsel.

Bilag 2: Miljøvurderingen

Vurdering af husdyrbrugets anlæg

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse omfatter en udvidelse af husdyrbrugets antal slagtesvin på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing.

Endvidere opførelse af 1.380 m² stald i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse.

Lokalisering

Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere dog inden kystnærhedszone.

Da byggeri er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommen er ikke omfattet af forbud mod opførelse inden for kystnærhedszonen.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Placering i landskabet

Den nye stald opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse.

Der skabes sammenhæng mellem nye og gamle bygninger ved at arbejde med en gennemgående farveholdning og materialevalg. Den nye stald vil der blive opført med i lignende materialer og farvevalg som de eksisterende bygninger.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning

Landskabet er et åbent landbrugslandskab, hvor spredte læhegn adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning (som øer på en flade). Det betyder, at der er udsigts- og indsigtslinjer i landskabet. Ejendommen er (delvis) skjult mod vest af læhegn eller lignende.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg. Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Mod syd og vest er der ikke udsyn til det nye staldanlæg, idet det nye anlæg er afskærmet af det eksisterende staldanlæg. Mod henholdsvis nord og øst er der udsyn til det nye staldanlæg. Selve udsynet til det samlede staldanlæg er dog næsten uændret, idet anlægget ligger samlet og den eksisterende stald ridehal/foderrum (bygning 13/14) forlænges.

Særlige landskabelige områder:

Husdyrbruget ligger uden for større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Geologiske interesseområder

Husdyrbrugets anlæg er beliggende inden for det geologiske interesseområde Holmsland klit-Ringkøbing Fjord. Der er vigtigt at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgang og sammenhænge fremtræder klart i landskabet. Den nye stald placeres i tilknytning til eksisterende bygninger og vurderes ikke at være i strid med kommuneplan 2013 til 2025.

Bevaringsværdige landskaber:

Bevaringsværdige landskaber er landskaber, der er særligt karakteristiske på grund af deres naturgrundlag (terræn, jordtype med videre), kulturgrundlag (byggeri, skov landbrug med videre) eller rumlige og visuelle fremtoning. Husdyrbrugets anlæg ligger inden for et bevaringsværdigt landskab, hvor etableringer og tilpasninger af byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen så vidt muligt ske under hensyntagen til landskabets karakteristika.

Husdyrbruget ligger i landskabstypen slettelandskab. Slettelandskabet er karakteriseret ved et langstrakt og fladt eller jævnt faldende terræn og en meget ensartet topografi. Det kan være store åbne arealer eller mindre, afgrænset af læhegnsstruktur. Det er en robust landskabstype og er dermed som udgangspunkt egnet for nyplacering eller udvidelse af eksisterende landbrug.

Den nye stald opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse og vurderes ikke at være i strid med hensynet til de bevaringsværdige landskaber.

Konklusion

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Indretning Dyrehold/Produktion

Besætningssammensætningen, staldtype og årlig produktion i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabellerne i bilag 1 afsnit 1.2 oplysninger om staldanlæg og besætning i redegørelsen.

Ifølge ansøgningen er der 4 heste svarende til 1,73 DE. På grund af husdyrgodkendelse.dk er hestene på stald med i beregningerne, men hestene er reelt udegående både indenfor og udenfor udbringningsarealet.

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 425,43 DE, dog således, at antallet af dyr ikke må overskride antallet af dyr inden for de respektive kategorier.

BAT-Bedste tilgængelige teknik

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §11 og §12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

- Staldindretning
- Management
- Foder
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier (standard vilkår) for ammoniak for visse typer af eksisterende stalde og nye stalde.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 5.577,69 kg NH₃. Se bilag 1. beregning på anlæg.

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 5.009,99 kg NH₃, i følge ansøgningen.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning, i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Der er udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor i svineproduktion.

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, fastlagt et BAT-emissionsniveau for bedriften på (22,3kg P/DE * 423,69DE) = 9.448 kg P/DE ab lager for slagtesvin.

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 9.424 kg P/DE ab lager for slagtesvin jf. ansøgningen. Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet emissionsgrænseværdier for fosfor for heste.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer således, at det beregnede emissionsniveau for fosfor, jf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er overholdt.

Staldindretning

Der er etableret 3 stalde til slagtesvin og 1 stald til heste.
Der bygges en ny stald på 1.380 m² og nedlægges en gammel stald til slagtesvin på 476 m².

De 2 slagtevinestalde der er etableret er henholdsvis med drænet gulv og spalter (33-67%) og delvis spaltegulv (50-75% fast gulv). Den nye slagtesvinestald etableres med drænet gulv + spalter (33-67%).

Hestestalden er med fast gulv.

Management

For beskrivelse henvises til bilag 1 BAT afsnit 1.11 management

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer med baggrund i beskrivelsen, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

For beskrivelse henvises til bilag 1 BAT afsnit 1.11 foder

Det bemærkes:

- At ejer skal have en maksimal iblandingsprocent af fosfor til slagtesvinene på 4,6 gram pr. FE.
- At foderet jf. vilkår 58 tillægsgodkendelsen dateret 23. april 2012 skal tilsættes fytase, svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i fodret.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

For beskrivelse henvises til bilag 1 BAT afsnit 1.11 vand /energi.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer med baggrund i beskrivelsen, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

For beskrivelse henvises til bilag 1 BAT afsnit 1.11 opbevaring af gødning

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

For beskrivelse henvises til bilag 1 BAT afsnit 1.11 udbringning af husdyrgødning

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Alternativer

Beholde nuværende produktion.

Fravalg af teknologier

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt: Forsuring, gyllekøling, teltoverdækning og ekstra fodertilg.

Fravalgene vurderes at være velbegrundede, idet ingen af disse teknologier kan stå alene. Derimod har ansøger valgt at anvende luftrensning i den nye stald, således at der her opnås en effekt på både ammoniak og lugt.

Kommunen vurderer således, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion på over 210 dyreenheder i slagtesvin.

BAT-konklusioner

Ringkøbing-Skjern Kommune skal, ud over de gældende BAT-standardvilkår, lægge relevante BAT-konklusioner til grund i forbindelse med miljøgodkendelse og revurdering af IE-husdyrbrug, når de relevante BAT-konklusioner er vedtaget i overensstemmelse med proceduren i artikel 75, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner og offentliggjort af EU-Kommissionen i EU-Tidende.

Der er endnu ikke offentliggjort BAT-konklusioner for IE-husdyrbrug og miljøgodkendelsen udarbejdes derfor på baggrund af de gældende BAT-standardvilkår og konklusionerne om den bedste tilgængelige teknik i eksisterende BAT-referencedokumenter, på samme måde, som øvrige husdyrbrug omfattet § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Når der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter, skal godkendelsen tages op til op til revurdering.

Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets årlige indberetning til NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab, der som minimum omfatter oplysninger om antallet af dyr samt indgangs- og udgangsvægt for dyrene på husdyrbruget, er tilstrækkeligt til at opfylde kravet om indberetning af emissionsovervågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen fra husdyrbrugets gødningsregnskab, således at det kan kontrolleres, at forudsætningerne ved godkendelsen ikke har ændret sig.

Overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Begrænsning af anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13 stk. 1 nr. 15, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet

KRONISK				
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 33, stk. 3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Alternative løsninger

Andre muligheder

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye stald har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

Drift

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb.

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering er samlet i nedenstående tabel:

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.
Håndtering på husdyrbruget: Der er toilet i staldbygninger, som er tilsluttet trixtank og nedsivningsanlæg, etableret i 2005.
Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme, hvor arealet af tagflader og befæstede overflader med afløb overstiger 7.500 m ² , skal vandet afledes til nedsivning eller til vandløb. Ved nedsivning skal sagen anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune med angivelse af placering af nedsivningsanlægget samt dimensioneringsgrundlaget. Ved afledning til vandløb, herunder grøfter skal udløbene forsynes med bassiner af passende størrelse med henblik på tilbageholdelse af bundfældelige stoffer. Hvor der er hydrauliske problemer skal udledningen som udgangspunkt reduceres til 1 – 2 l/s pr. ha. Dimensioneringsgrundlaget for regnvandsbassiner kan ses på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside.
Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader (driftsbygninger) er opgjort til 7.204 m ² . Regnvand fra eksisterende tagflader ledes gennem dræn med udløb til Von åen Regnvand fra ny stald ledes til faskine.

Møddingsplads
Definition og krav: På møddingspladser skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra gødning under opbevaringen opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning, når der ikke er tale om restvand. Håndtering på husdyrbruget: Møddingsaft og væske fra vaskeplads afledes til pumpebrønd som pumper videre til gylletank.
Restvand
Definition og krav: Vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Restvand kan efter anmeldelse udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde, når betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand er opfyldt. Håndtering på husdyrbruget: Rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllebeholder
Spildevand fra vaskeplads
Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder.

Til sikring imod forurening fra spildevand, restvand og saftafløb er der stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af spildevand, restvand og saftafløb, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af fyringsolie og brændstof.

Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

I forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Naboforhold

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilket er foretaget efter den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener), er ifølge ansøgningen, som følgende:

Byzone:	860 meter
Samlet bebyggelse:	662 meter
Enkelt bolig: (Søndervig Landevej 14)	335 meter
Enkelt bolig: (Søndervig Landevej 16)	335 meter

Ifølge ansøgningen, er de vægtede geneafstande 665 meter til samlet bebyggelse og til enkeltbolig på hhv. 448m og 369m til Søndervig Landevej 14 og Søndervig Landevej 16. Afstanden til den nærmeste byzone (Kloster) er 1.631 meter.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand" *

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise og kørsel med landbrugsmaskiner.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Udendørs er der kun belysning så ejer og ansatte kan orienterer sig efter mørkets frembrud. Indendørs er der kun lys i forbindelse med staldarbejde og i forbindelse med fodring.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Der er i tillæg til miljøgodkendelsen dateret 28. september 2012 stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v.. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Der er i tillæg til miljøgodkendelsen dateret 28. september 2012 stillet vilkår om, at driften ikke må medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er i miljøgodkendelsen dateret 28. september 2012 fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter af gylletransporter vil stige. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

Der er i miljøgodkendelsen dateret 28. september 2012 stillet særlige vilkår vedr. transport af gylle på udbringningsarealerne ved NO. Da disse udbringningsarealer er uændret i ansøgningen om denne tillægsgodkendelse fastholdes disse vilkår.

Ammoniakpåvirkning

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Generel ammoniakreduktion

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 30 %, dog med visse modifikationer i henhold til husgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Ifølge ansøgningen udleder husdyrbruget 834,99 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

Ammoniak påvirkning af natur

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Der er ca. 4,5 km til det nærmeste kategori 1 natur der ligger nord for ejendommen. I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand til området (mere end 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret heder/moser/enge/søer/overdrev/strandenge/ potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget en beregning til §3 strandeng der ligger ca. 1.070 m vest for anlægget. Beregningen viser 0,0kg/N/ha i merbelastning og 0,1 kg/N/ha i totalbelastning.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur området ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud i mod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdet vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.

- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel.
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Vurdering af husdyrbrugets arealer

Udbringningsarealerne er på i alt 330 ha. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,4 DE/ha. Der udbringes i alt 425,42 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer, svarende til 1,4 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsarealer til husdyrgødning.

Vandmiljø

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2015. Endvidere skal det sikres, at eventuelle forringelser af tilstanden for vandområderne forebygges. (Vandplanen findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk)

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved, eller i oplandet til det store vandløb Vonå. Her er der primært tale om arealerne 10-0, 11-0, 46-0 og 56-0, som ligger tættest ved åen. Ifølge Vandplan 2010-2015 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de konkrete miljømål fastsatte i Vandplanen.

Omkring de øvrige udbringningsarealer ligger mindre vandløb som er beskyttede. Areal 71-0 grænser op til et kommune vandløb som løber fra Holmsland Klitvej til Ringkøbing Fjord. Ligeledes grænser areal 65-0 op til et beskyttet vandløb. Der gælder ikke specifikke bræmmevilkår for disse vandløb.

Derudover løber der et vandløb mellem udbringningsarealerne 35-0 og 36-0 samt et vandløb langs den østlige kant af areal 51-0.

Det er kommunens vurdering, at almindelig landbrugsdrift på vandløbsnære arealer ikke vil påvirke vandløbskvaliteten i væsentlig grad. Med kravene om 2 meter bræmmer langs væsentlige vandløb, vil påvirkningen på vandløb fra landbrugs relateret arealdrift være yderst minimal. Se bilag 6 for nærmere angivelse af hvor 2 meter bræmmer er udlagt.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til vandløbsloven, gælder følgende for husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 meter.*

Det betyder, at der er krav om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 6. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem, der udbringer gyllen, eller foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

Sædskifte

I ansøgningen fremgår, at ansøger ønsker mulighed for at anvende alternativ sædskifte:

- Scenarie 1: Frøgræssædskifte på ca. 80 % af udbringningsarealerne (S6 sædskifte).
Scenarie 2: 14% ekstra efterafgrøder på udbringningsarealerne.

Scenarie 1

Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at der benyttes 80% frøgræs. Det vil sige, at et S6 sædskifte som minimum skal benyttes på 264 ha.

På følgende marker er der valgt et S6 sædskifte med S4 som referencesædskifte: (oplysningerne stammer fra skema nr. 89.737 version 2).

1-0, 2-0, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 6-0, 6-1, 6-2, 6-3, 7-0, 7-2, 7-3, 20-0, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 27-0, 28-0, 31-0, 32-0, 33-0, 36-0, 41-0, 42-0, 43-0, 51-0, 57-0, 60-0, 60-1, 63-0, 63-1, 64-0, 65-0, 67-0, 68-0, 70-0, 71-0, 72-0, 80-0, 82-0, 83-0, 83-1, 85-0, 69-0b og 69-0c.

På følgende marker er der valgt et S2 sædskifte med S2 som referencesædskifte: 10-0, 12-0, 13-0, 25-0, 46-0, 56-0, 58-0,

På følgende marker er der valgt et S4 sædskifte med S4 som referencesædskifte: 11-0, 90-0, 91-0, 91-1 og 92-0.

På følgende marker er der valgt et S6 sædskifte med S2 som referencesædskifte: 34-0, 35-0, 37-0, 38-0, 61-0 og 62-0.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af skemaoplysninger og beregninger, at der benyttes frøgræssædskifte på mindst 80% af arealet. Ifølge kommunens beregninger anvendes frøgræssædskifte på mindst 274 ha, hvilket er mere end 80% af det samlede areal.

Scenarie 2

I skema 89.736 benyttes samme sædskifte (S4 og S2) som referencesædskiftet.

Kvælstofudvaskning til overfladevand

Kvælstofudvaskningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i nitratudvaskningen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen, delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

26 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse III, se bilag. I nitratklasse III er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes svarende til 50 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal der er berørt, medfører at husdyrbruget, som udgangspunkt, skal reducere husdyrtrykket svarende til 95,94% af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 1,34 DE/ha (DE_{max}) og en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på henholdsvis 64,3 kg N/ha/år (scenarie 1) og 64,4 Kg N/ha/år (scenarie 2). Det ansøgte husdyrtryk er 1,29 DE/ha (DE_{reel}).

I kraft af at ansøger ønsker at anvende virkemiddel sædskifte med 80 % frøavl (scenarie 1) og 14% ekstra efterafgrøder (scenarie 2), vil den reelle udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) reduceres til henholdsvis 57,3 kg N/ha/år og 58,9 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt, ifølge beregning foretaget i ansøgningsystemet.

Grundlag for skærpet nitratbeskyttelse.

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug, skal vurdere om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf foretages der, for husdyrbruget, en konkret vurdering af om der er grundlag for en nitratbeskyttelse, som er højere end den generelle beskyttelse.

I forhold til skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande, har Miljøstyrelsen fastlagt følgende afskæringskriterium:

Et projekt for husdyrbrug, kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventu-el øget

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

nitratudvaskning fra andre kilder, end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade, et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af pkt. 1, projektet i kumulation:

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til nitratudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007.

- For alle dambrugene i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne til de to oplande viser, at der siden 2007 er sket et fald på 3,17 tons i udledning af nitrat til Stadil Fjord og 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord.

Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg.

Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist, skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til de 2 oplande, har været faldende inden for den sidste årrække og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune konstaterer i forhold til antal dyreenheder i oplandet, at nyeste data fra Miljøstyrelsen viser, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord og dermed inden for kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2015 steget og tendensen er sikker. Stigningen er på 2,18 % fra 245988,93 DE i 2007 til 251354,71 DE i 2015.

I henhold til Miljøstyrelsen, kan kommunen dog godt godkende projekter i oplande med et stigende husdyrtryk, hvis nitratudvaskningen ikke er større end den, der svarer til et planteavlbrug. I tilfælde af, at udvaskningen er større, kan den reduceres med en række virkemidler f.eks:

Reducerede gødningsnormer
Flere efterafgrøder
Ændret sædskifte
Afbrænding af husdyrgødning
Separering af husdyrgødning
Afsætning til biogasanlæg

I det konkrete projekt, er udvaskningen fra et planteavlsbrug, i ansøgningen, beregnet til 58,9 kg N/ha. Kvælstofudvaskning i det konkrete projekt, DEreel, er jf. ansøgningen henholdsvis 57,2 kg N/ha (scenarie 1) og 58,8 kg N/ha (scenarie 2) og overstiger dermed ikke udvaskningen, der svarer til et planteavlsbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at påvirkningen fra projektet i kumulation med andre planer og projekter, opfylder afskæringskriterie 1 i forhold til påvirkning af overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af Pkt. 2A og 2B, projektet i sig selv:

Husdyrbrugets udbringningsarealer har, det lukkede bassin Ringkøbing Fjord som slutrecipient og er derfor omfattet af det skærpede krav på 1 %.

På baggrund af Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om størrelsen af landbrugsarealer og den samlede kvælstofudvaskning fra oplandene, er det beregnet, hvor stor en påvirkning af recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningen er gennemført som et "Worst cases" scenarie, hvor der er valgt det mindst mulige reduktionspotentiale og regnet på den totale kvælstofudvaskning, i stedet for mer-udvaskningen fra et husdyrbrug.

Opgørelse af worst case nitratudvaskning til overfladevand:

Husdyrbrugets udbringningsareal	(ha)	356,99	
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	58,9	
	Vandområde	Ringkøbing Fjord	Stadil Fjord
Landbrugsareal i opland	(ha)	230073	25563
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland	(ha)	330,19	26,8
Husdyrbrugets andel af oplandsareal	(%)	0,14	0,1

Fordeling af husdyrbrugets udbringningsarealer:

Udvaskning maks 25 % af kvælstofoverskud. (Red. pot. 75 - 100)	(ha)	330,19	26,8
Udvaskning maks 50 % af kvælstofoverskud (Red pot. 50 - 75)	(ha)		
Udvaskning maks. 100 % af kvælstofoverskud (Red. pot. 0 - 50)	(ha)		
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	4862	379

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	2752000	524000
Husdyrbrugets største andel af kvælstofudvaskning til opland	(%)	0,177	0,072

Indirekte kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord efter 67 % reduktion	(kgN/år)		125
--	----------	--	-----

Husdyrbrugets største andel af kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord (%)

0,181

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af worst case scenariet af husdyrbrugets maksimale andel af kvælstofudvaskningen til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord, at afskæringskriterie pkt. 2A og 2B er opfyldt, idet påvirkningen fra projektet i sig selv, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland og derfor ikke vil påvirke overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning.

Samlet set, er det derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der på baggrund af den konkrete vurdering af ansøgningen, ikke er behov for en skærpelse af den generelle nitratbeskyttelse af overladevande.

Fosforudvaskning til overfladevand

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilket beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor, jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag ses udbringningsarealerne i forhold potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. 26,8 ha af arealerne afvander desuden til Natura 2000-området Stadil Fjord. De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på JB1, JB2, JB3, JB4, JB5, JB6, JB8 og JB11 jorde.

26 ha ligger i "P-klasse 3", som er drænet lerjord med fosfortal større end 6. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om fosforbalance.

Ifølge ansøgningen ligger 303 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-områderne mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det tilladte fosforoverskud fra bedriftens arealdrift beregnes på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker. Eventuelle vilkår til fosforoverskuddet stilles ligeledes på bedriftsniveau (jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning).

Scenarie 1

Ifølge ansøgningen er det gennemsnitlige fosforoverskud på 9,9 kg P/ha/år, hvilket er 1.229,2 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau er dermed overholdt.

Scenarie 2

Ifølge ansøgningen er det gennemsnitlige fosforoverskud på 8,8 kg P/ha/år, hvilket er 1.257,9 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau er dermed overholdt.

Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden, øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder, som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger. Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkøbing Amt, viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtæthed. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skrånere eller afvandes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånere 6 grader, eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i vandløbene negativt.

Grundlag for skærpelse af husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse, eller godkendelse af et husdyrbrug skal vurdere, om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf, foretages der for husdyrbruget en konkret vurdering af, om der er grundlag for en fosforbeskyttelse, der er højere end den generelle beskyttelse.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til fosforudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007 og der vurderes derfor kun på husdyrbrugets påvirkning.

Som grundlag for at vurdere om, der er behov for at skærpe kravene uden for de fastlagte fosforklasser, beregnes det ansøgte andel af fosforbelastningen til de Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Er denne belastning væsentlig, fastlægges der vilkår i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

På baggrund Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om, den samlede fosforudvaskning fra oplandene er det beregnet, hvor stor en andel af udvaskningen til recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningerne er lavet med forudsætningerne:

Den forøgede udvaskning svarer den procentvise forøgelse af fosforpuljen over 20 år.

Gennemsnitligt fosfor indhold i de øverste 25 cm af landbrugsjord er 2000 kg P/ha

Maksimal udvaskning af fosfor fra sammenhængende landbrugsareal er 1 kg P/ha.

Opgørelse af "Worst case" fosforudledning til overfladevand:

Fosforudvaskning til overfladevand					
Beregning af forøgelsen i jordens fosforpulje					
Fosforoverskud på husdyrbruget	(kgP/ha)	9,9			
Fosfor i jordens øverste 25 cm	(kgP/ha)	2000			
Forøgelse af fosforpulje i den 20 årige afskrivningsperiode.	(%)	9,9			
	Vandområde	Ringkøbing Fjord	Stadil Fjord	Nørresø	Nissum Fjord
Beregning af fosforudledning					
Beregning af fosforudvaskning					
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland	(ha)	330,19	26,8	0	0
Worst case udvaskning	(kgP/ha)	1	1	1	1
Worst case udvaskning fra husdyrbruget (kg P)		32,7	2,7	0	0
Beregning af husdyrbrugets andel af fosforudvaskning i opland					
Total fosfor udledning til recipient.	(kg)	93000	16000	700	41000
Husdyrbrugets andel af udledning	(%)	0,0352	0,0169	0	0

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beregninger, at det ansøgte maksimale andel af fosforudledningen på hhv. 0,04% og 0,02% ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter. Vilkår til skærpelse af den generelle fosforbeskyttelse, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 afsnit 1, er derfor ikke nødvendige.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

Grundvand

Udbringningsarealerne ligger i områder hhv. med almindelige drikkevandsinteresser og særlige drikkevandsinteresser. Nogle af udbringningsarealerne ligger i indvindingsområde til Holmsland Vandværk.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer/vandforsyningsboringer. Ved boringer, jf. § 9, stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 meter for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 meter for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5/10 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Fra 1. august 2011 blev det lovpligtigt, at etablere en 25 meter beskyttelseszone omkring almene indvindingsboringer, hvor der ikke må dyrkes, gødes, eller sprøjtes med pesticider. Almene indvindingsboringer er boringer, der forsyner mindst 10 ejendomme med vand.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger, ifølge Miljøstyrelsens kortværk, uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som §3 natur, men få af arealerne ligger indenfor Natura 2000 området Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord. Dette gør sig gældende for de fire arealer 12-0, 38-0, 46-0 og 58-0. Udbringningsareal 12-0 og 46-0 grænser op til en B-målsatte moser. De øvrige arealer grænser ikke direkte op til naturområder indenfor Natura 2000.

Flere af udbringningsarealerne udenfor Natura 2000 grænser op eller ligger umiddelbart op til § 3-beskyttede naturområder (se bilag 6). Der er tale om § 3 overdrev, eng, mose, sø, strandeng. Alle naturområderne er c-målsatte.

Areal 60-1 grænser op til potentiel ammoniakfølsom skov. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af luftfotos, at skoven ikke er ammoniakfølsom.

Ingen af udbringningsarealerne skrånere mere end 6 grader ned mod § 3-beskyttet natur og det er derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke vil være væsentlig risiko for, at overfladestrømning fra markerne vil påvirke den § 3-beskyttede natur.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på den baggrund, at § 3 naturområderne ikke vil blive væsentlig påvirket af udbringning af husdyrgødning på de nærliggende markarealer og at de generelle regler for udbringning, samt vilkår til BAT på udbringning er tilstrækkelige til at beskytte områderne imod påvirkning af tilstanden.

Der er ingen af udbringningsarealerne, der grænser umiddelbart op til Natura 2000 naturområder, som er ammoniakfølsomme (Kategori 1 natur). Kommunen vurderer, at de

generelle regler for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at beskytte §3 områderne imod tilstandsændringer og væsentlig påvirkning.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre naturområder, herunder andre Natura 2000-områder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra den ansøgte arealdrift. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de andre naturområder.

På baggrund af ansøgningen og oplysninger fra ansøger vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke ændres væsentligt i forhold til den hidtidige drift. Markdrift i form af omlægning, gødskning, sprøjtning og andre jordbrugsaktiviteter vurderes ikke at give anledning til væsentlig merbelastning af områdets beskyttede naturområder.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelse af dyreholdet til 15.000 slagtesvin (30-112 kg) og 4 heste (500-700 kg), i alt svarende til 425,43 DE, samt opførelse af en ny stald på 1.380 m² kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, Natura 2000-områder overbelastet med fosfor (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.
Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

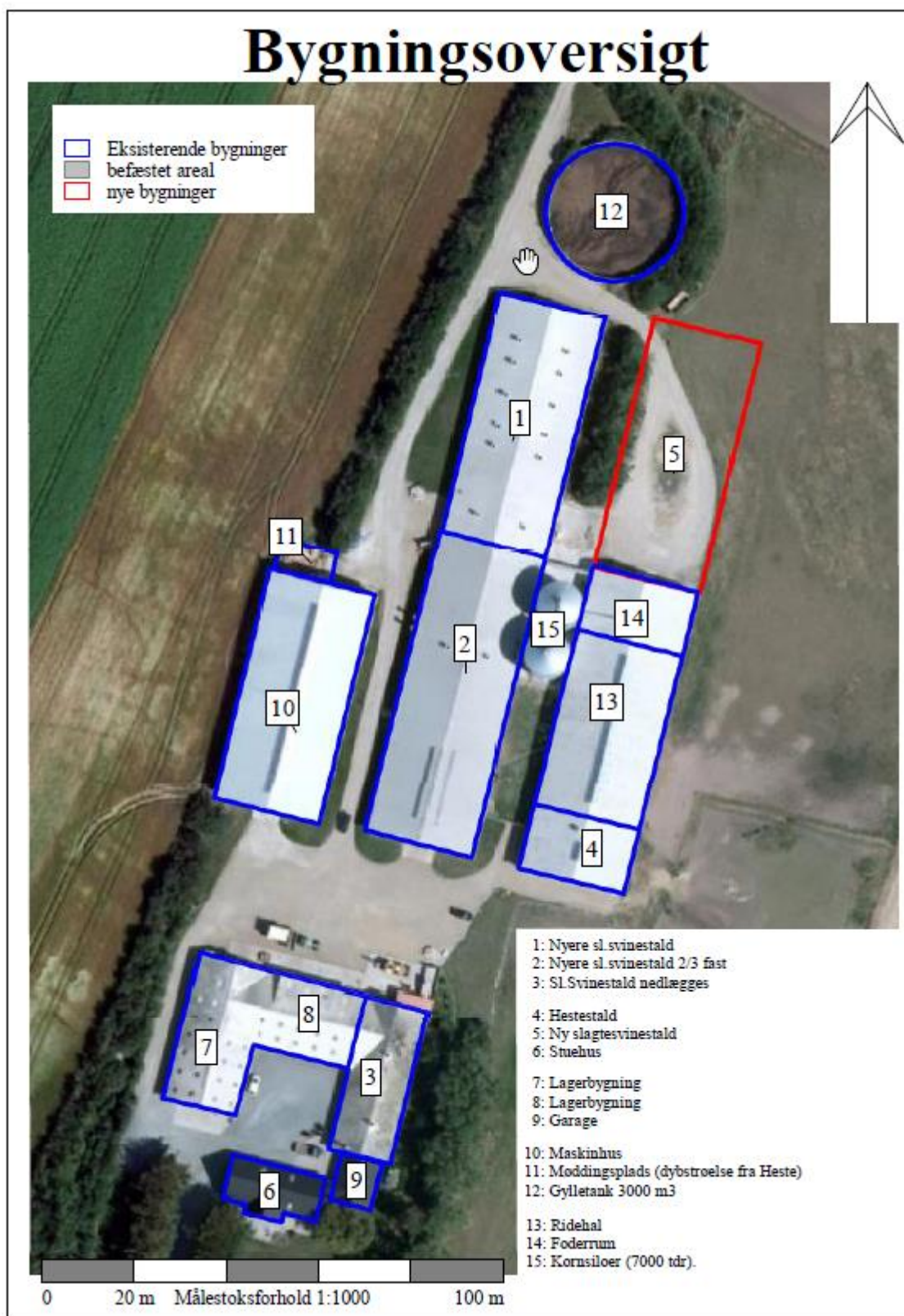
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3: Godkendelser – historik

Dyrehold og anlægsmæssige ændringer	Anlæg / dyrehold /arealer	Opført /udnyttet Frist
Tillægsgodkendelse dateret 28.september 2012	<p>Følgende er ændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. august 2008:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gylleseparation erstattes af flere udbringningsarealer (fra 197,49 ha til 227,58 ha) • Mulighed for at ændre sædskiftet fra referancesædskifte med 10,10% ekstra efterafgrøder til S6 sædskifte (med frøavl) på alle udbringningsarealer. 	
Afgørelse dateret 23.april 2012	Ændring af vilkår vedr. foder+udvaskning pga. Natur-og miljøklagenævnets afgørelse	
Meddelt §12 godkendelse af 20. august 2008	<p>Følgende besætning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.500 slagtesvin (30-108 kg) fuldspaltegulv • 4.000 slagtesvin (30-108 kg) delvis spaltegulv • 4 voksne heste (500-700 kg) 	
Nudrift pr. 1.1.-07 før Miljøgodkendelse	<p>Følgende besætning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.223 slagtesvin (30-108 kg) fuldspaltegulv • 3.277 slagtesvin (30-108 kg) delvis spaltegulv • 10 voksne heste (500-700 kg) 	

Bilag 4: Situationsplan, samlede anlæg

Bilag 5: Beredskabsplan

Beredskabsplan

2016

For

Søndervig Landevej 12
6950 Ringkøbing

Redegørelse

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gården ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand og lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i Mappe i kontorbygning i bygning 2

Kopi af beredskabsplanen findes i stuehus bygning 6

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- *Slukningsmateriel*
- *Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.*
- *Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.* [REDACTED]
- *Kemi*

Beredskabsplanen er udarbejdet sammen med og på basis af oplysninger der er stillet til rådighed af:

Ejer/driftsleder: [REDACTED] Tlf. 97330494 / 23259303

Udarbejdet af:
Kristian Andreassen
Vestjysk Landboforening
Herningvej 3-5
6950 Ringkøbing

Overløb af gylle-instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING 99-74 24 24

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen

- *Rendegraver til at skubbe jord sammen med, eller dæmme op med halmballer.*
- *Ved overløb af gylle vil gyllen blive omkring ejendommen, evt. løbe lidt mod nord og øst til de tilstødende marker. Her vil gyllen kunne standses via opdæmning af jord, halmballer eller lign.*
- *Der er ingen vandløb, dræn eller dambrug i nærheden.*

Kemikalie- og oliespild – instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING 99-74 24 24

Stophaner / Hovedafbryder

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere m.v. er afmærket på
oversigtskortet.

Vand

Hovedhane er placeret i læhegn øst for bygning 9

Elektricitet

Hovedafbryder er placeret i bygning 7 på inderside af
øst mur der vender mod gårdsplads

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se om
nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling.

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til RAH: 97321455
og forhør om varigheden af udfaldet.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker. Bekæmpelsesmidlerne skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og eks. plasticpose/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden. Medbring altid mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer mv.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale, eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde evt. spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Diverse

Beredskabsplan ved Uheld og Driftsforstyrrelser.

Gylle:

Ved uheld hvor der pumpes eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon 97330494 / 23259303

Ved større udslip kontakt desuden **Holmsland maskinstation på telefon 20220815** hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, eller gummiged.
Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon 99 74 24 24.
Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Diesel:

Ved udslip fra dieseltank, kontakt ejer omgående på telefon: 97330494 / 23259303
Ved større udslip kontaktes Teknisk Forvaltning i Kommunen på telefon 99 74 24 24.

Brand:

Der er brandslukningsudstyr i staldene. Se vedlagte kort.

Kemikalier:

Ved udslip af kemikalier opsuges spildet med savsmuld/kattegrus som står i nærheden af kemikalierummet. Ring til ejer på 97330494 / 23259303
Ved større uheld laves en dæmning af halm, jord ol afhængig af mængde og art.
Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon 99 74 24 24.
Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Strømsvigt.

Kontakt ejer på 97330494 / 23259303. Eller Elektriker: Brocon El: 70221997
Ved længerevarende strømsvigt besluttes det om der skal tilsluttes et nødstrømsanlæg. Anlægget kan rekvireres hos Stampes Elektro Ringkøbing på tlf: 97320744.

Telefonnumre:

Ejer: 97330494 / 23259303

Miljømyndighed: 99742424

Falck/brandvæsen: 112

Elektriker: Brocon : 70221997

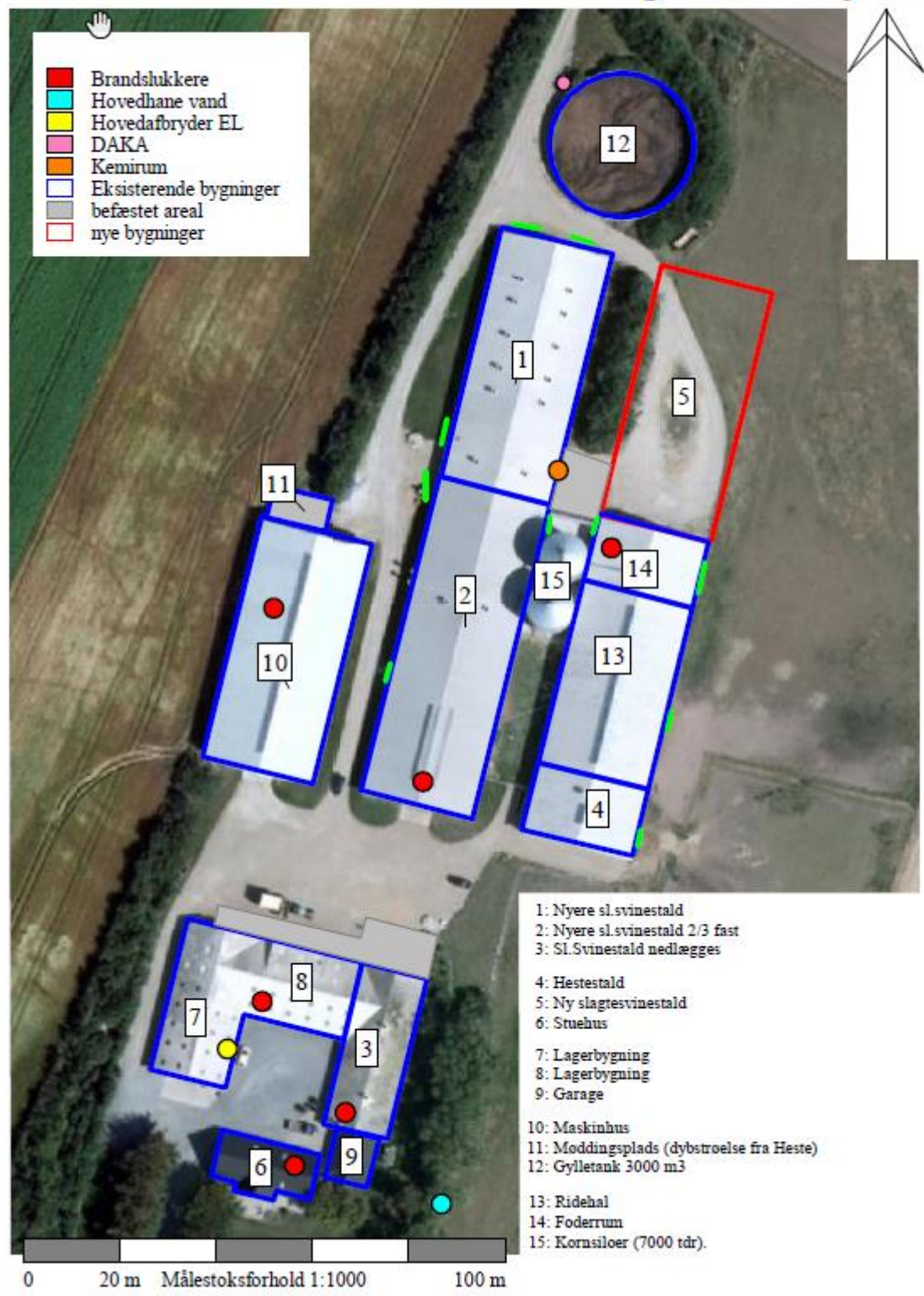
RAH: 97321455

Nødstrømsanlæg (Stampes Elektro Ringkøbing: 97320744.

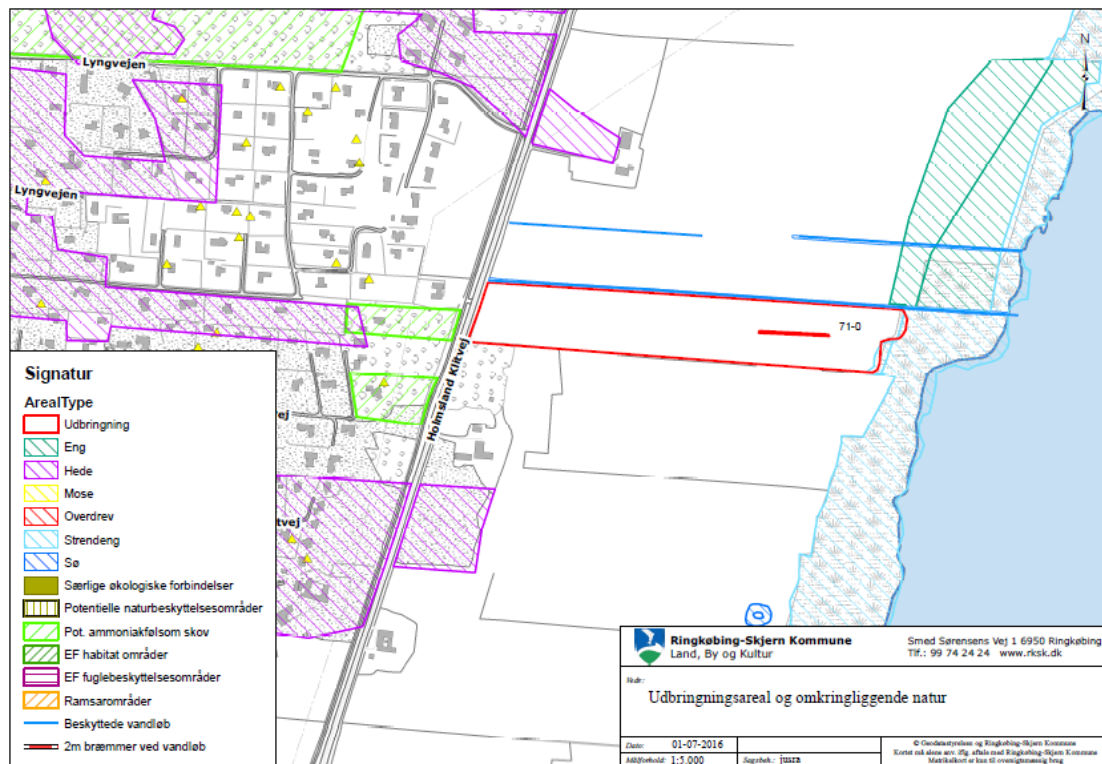
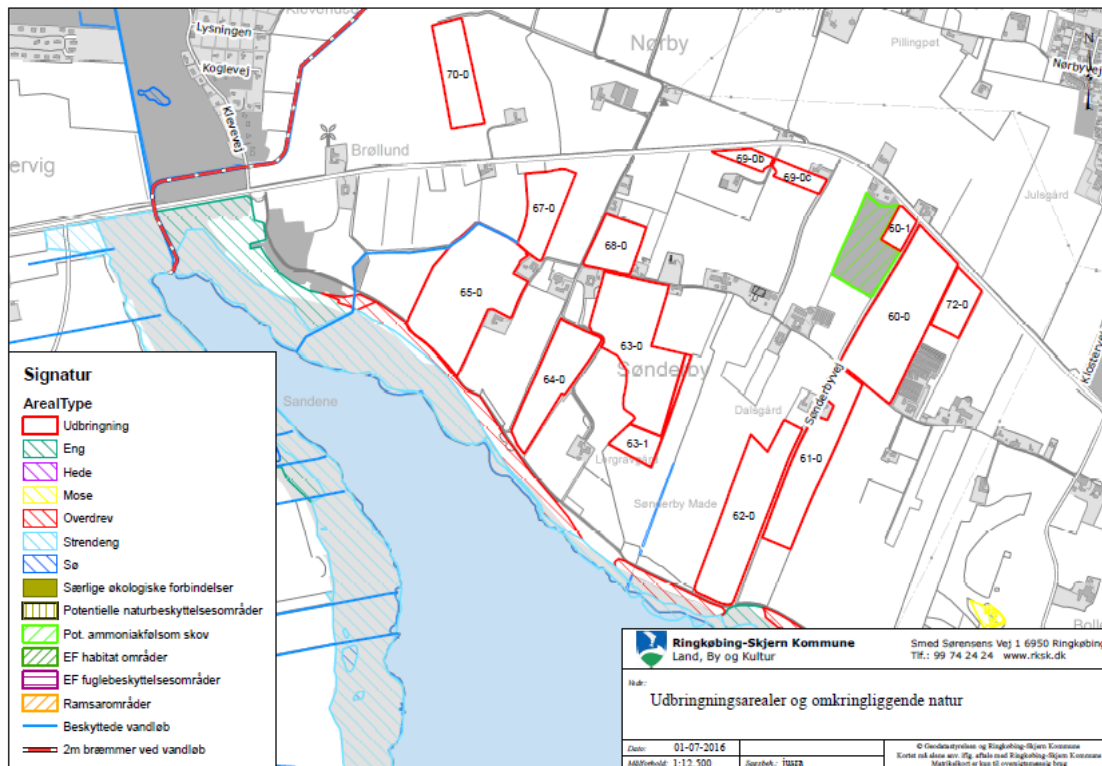
Holmsland Maskinstation: 20220815

Hele beredskabsplanen forefindes i sydende af bygning 2 og som kopi i stuehus

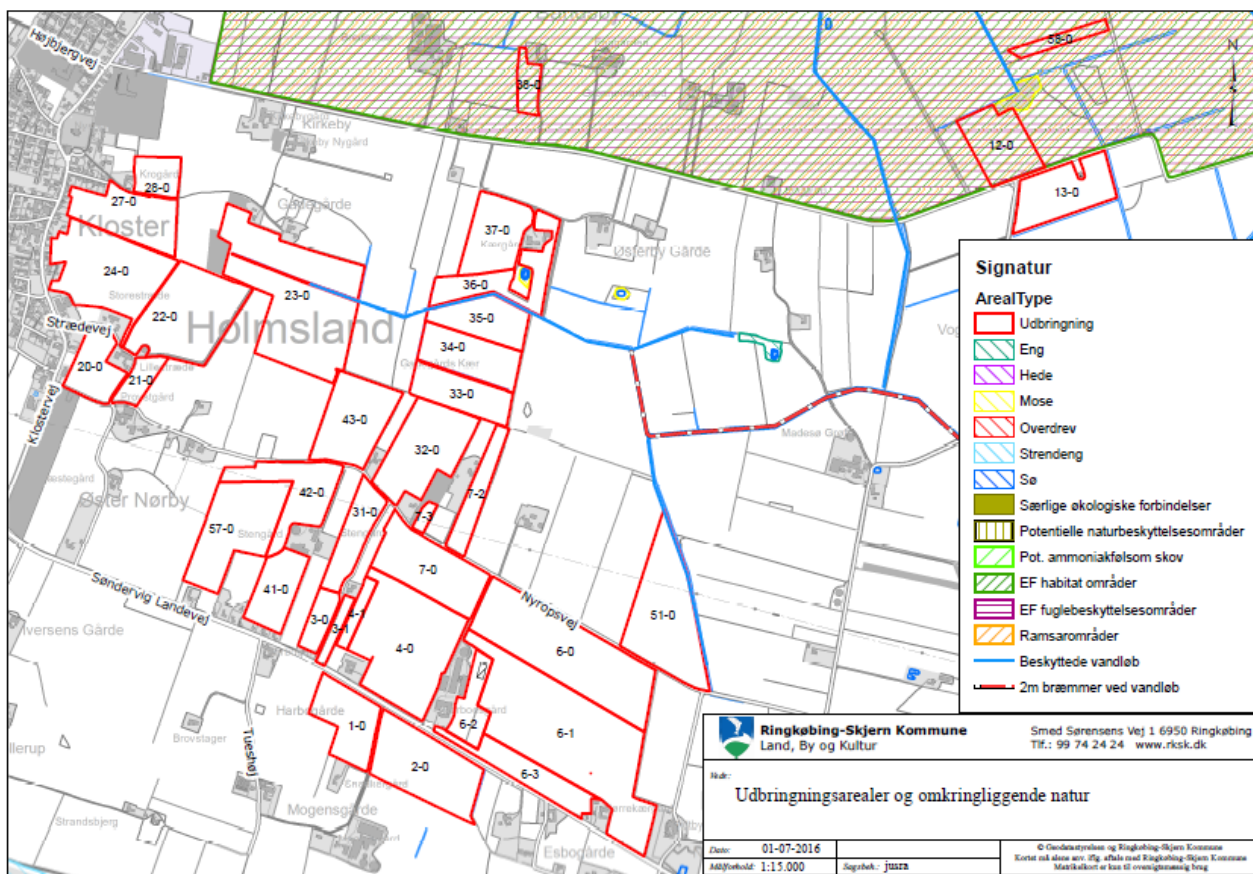
BEREDSKABSPLAN Søndervig Landevej 12

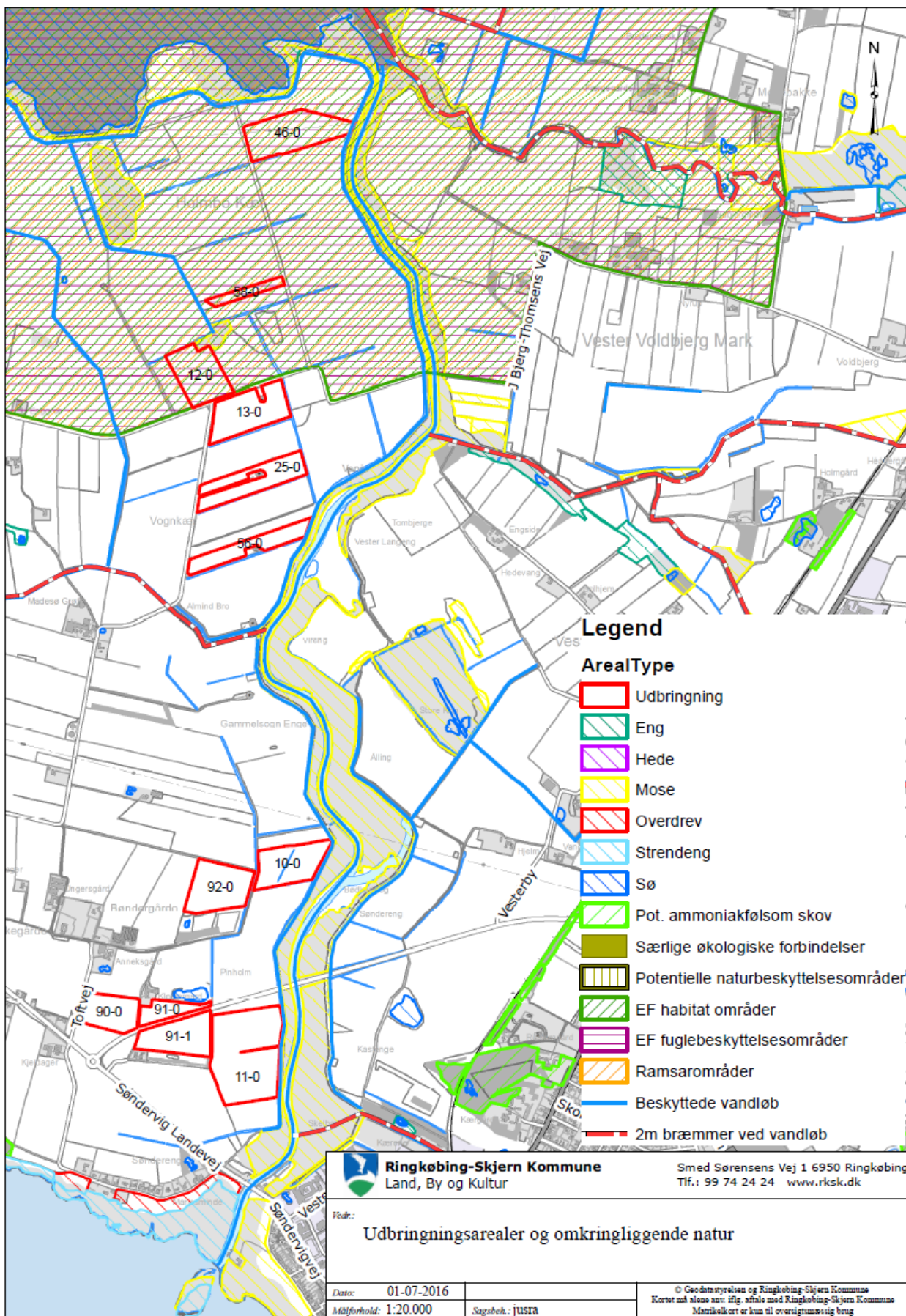
Bilag 6: Udbringningsareal, Natur

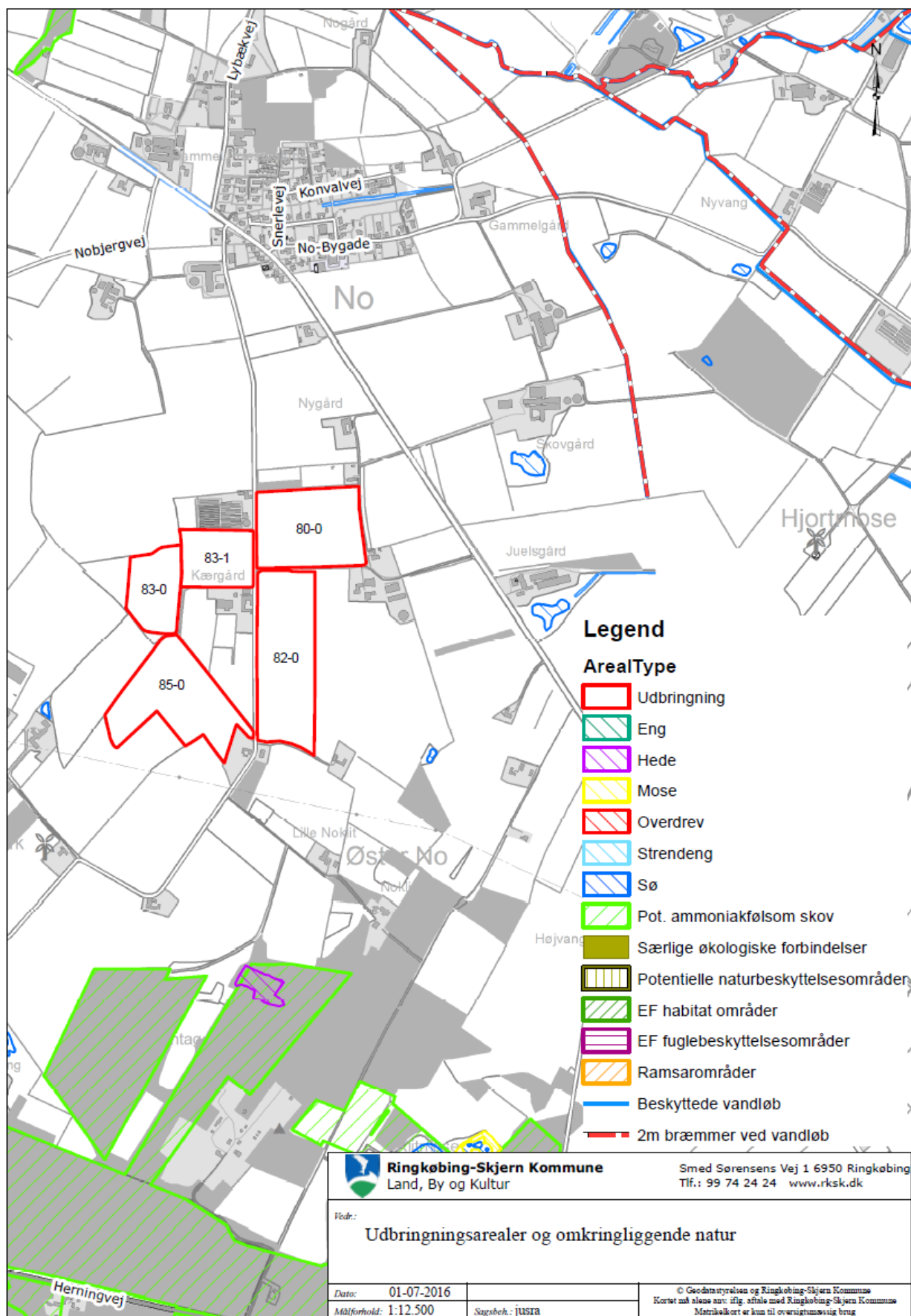
Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

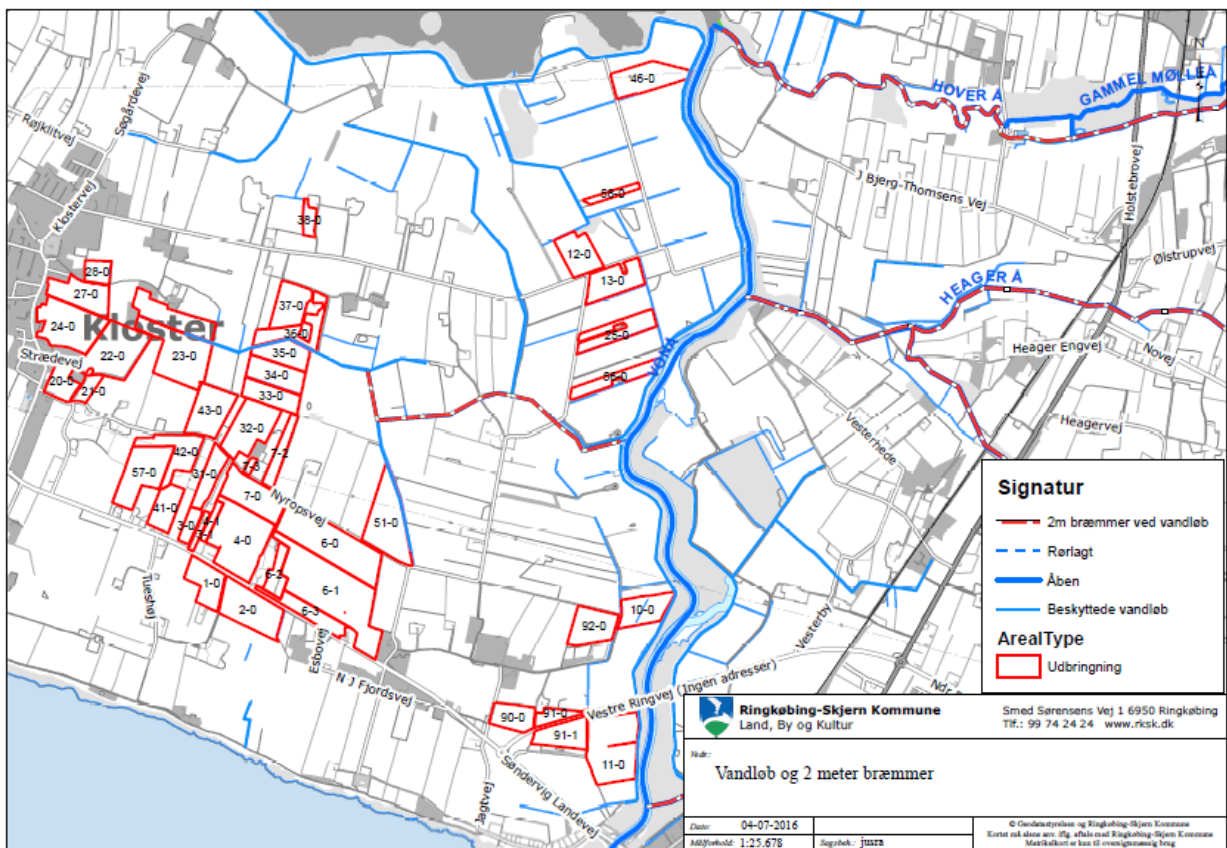

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

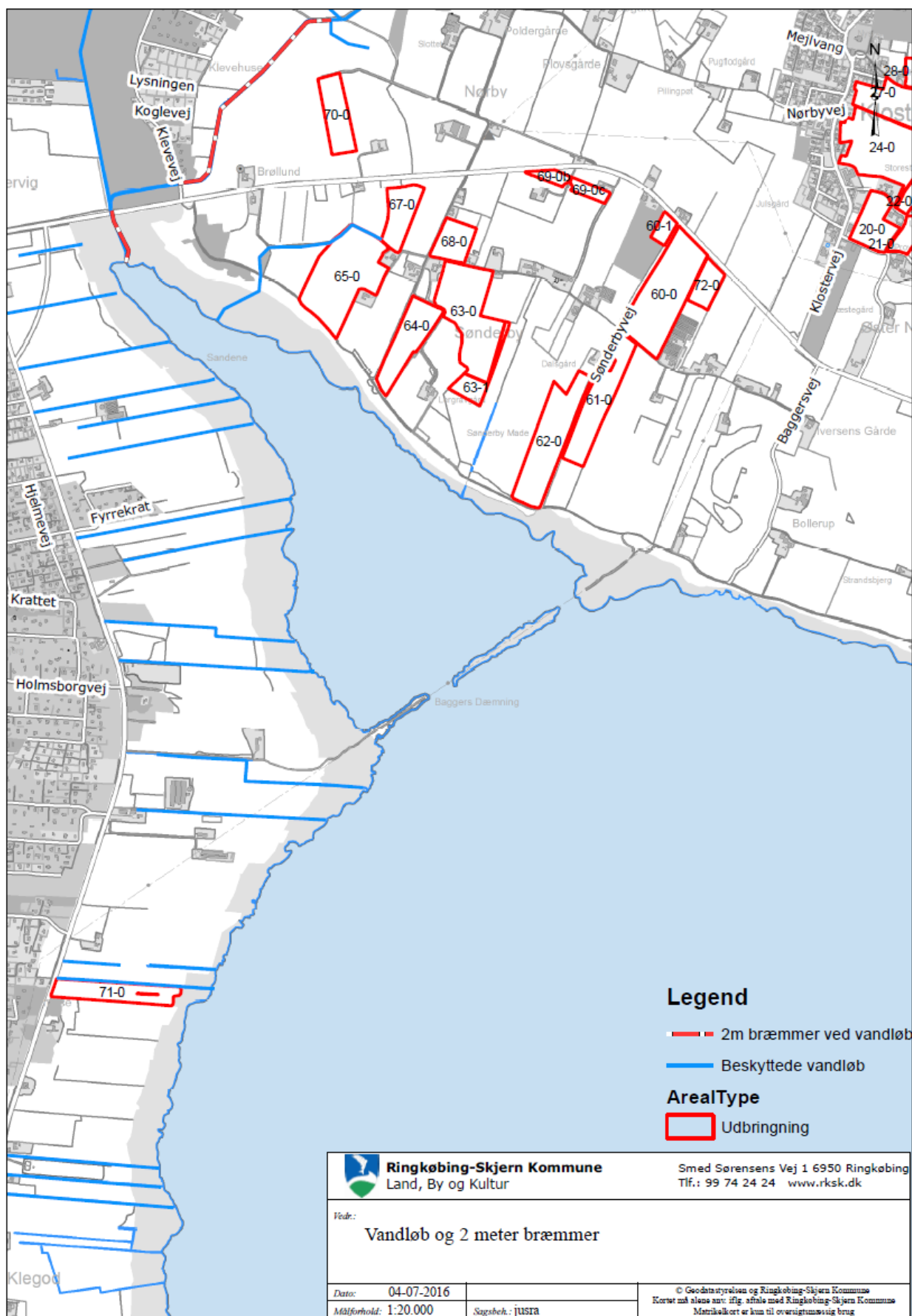

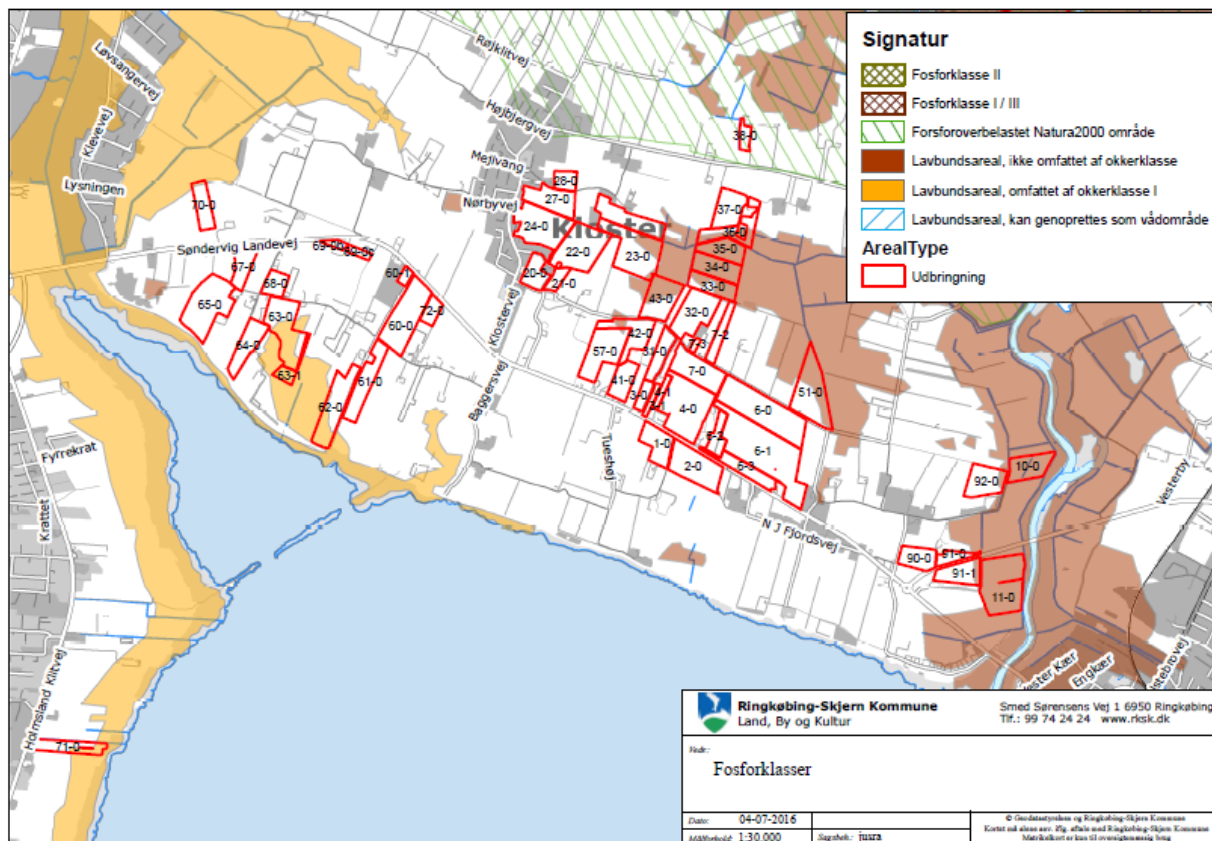
Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

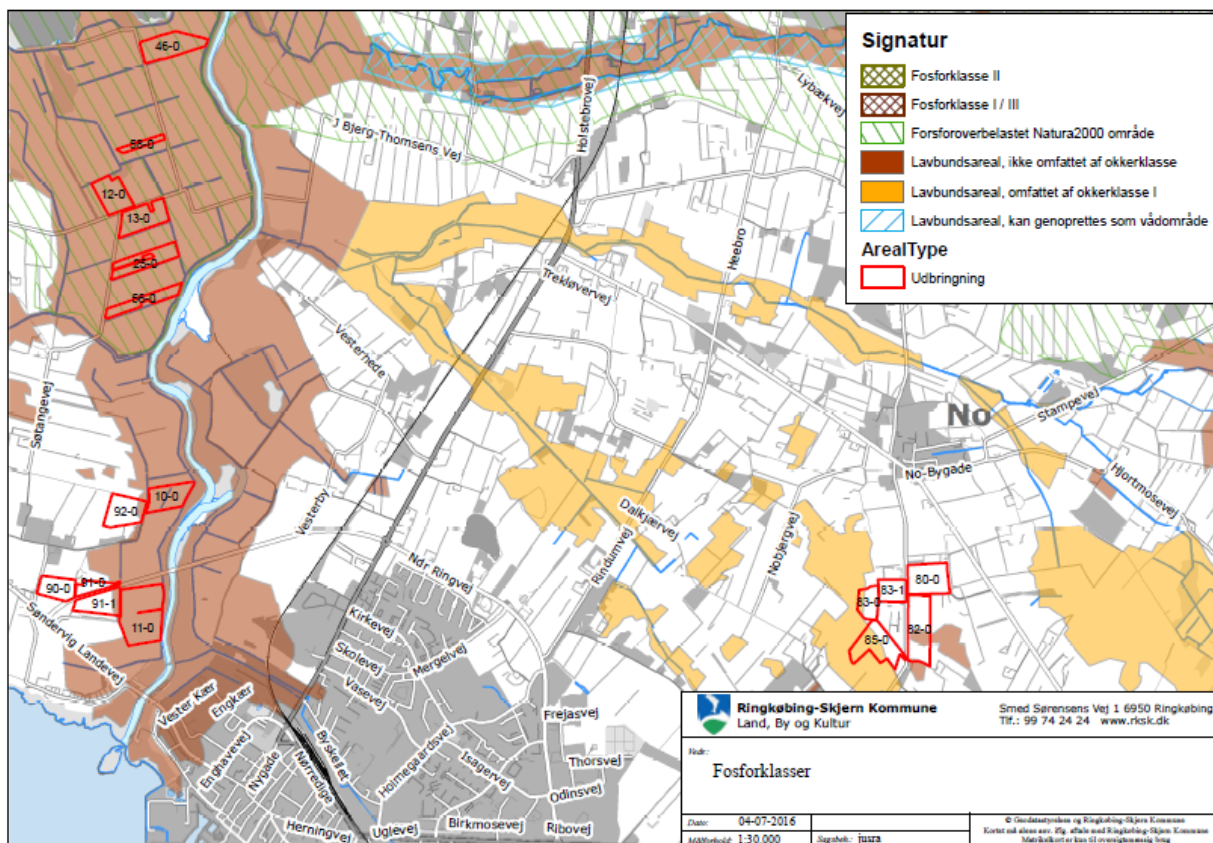
Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

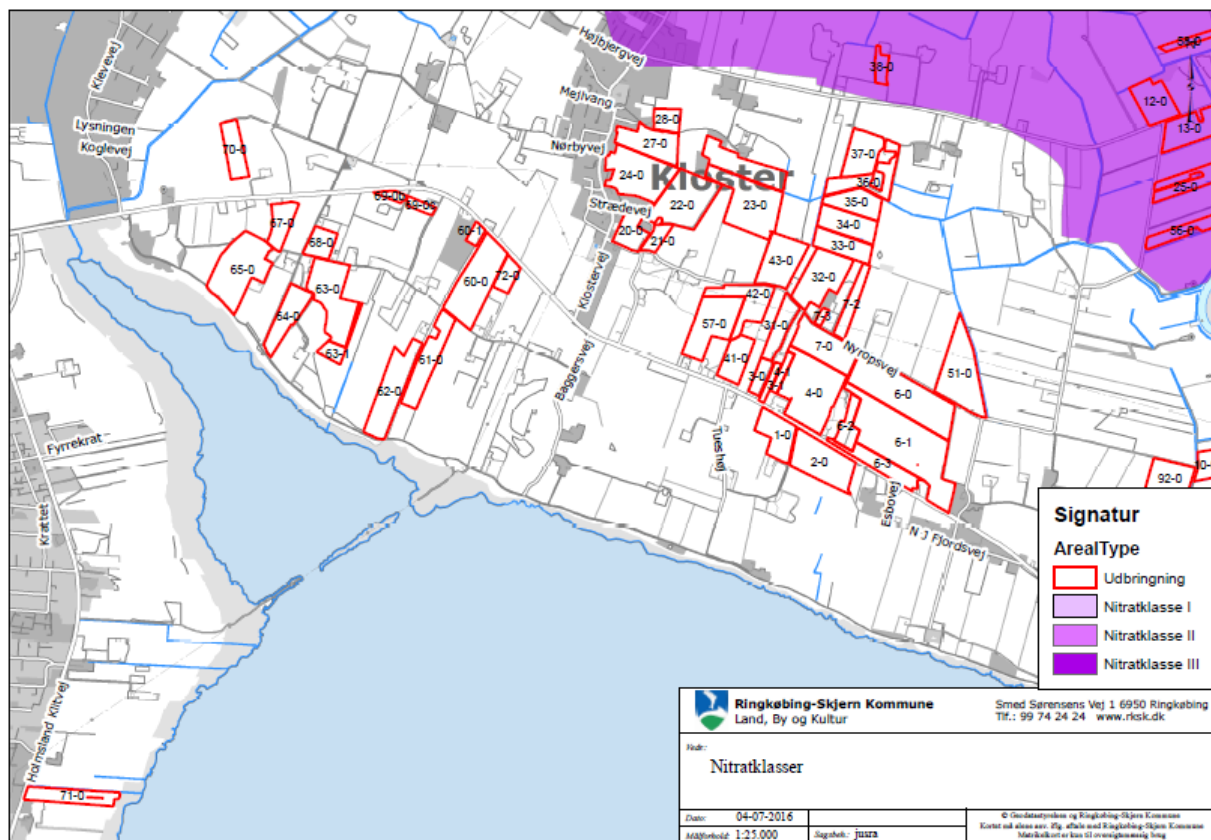
Bilag 7: Udbringningsareal, Fosfor

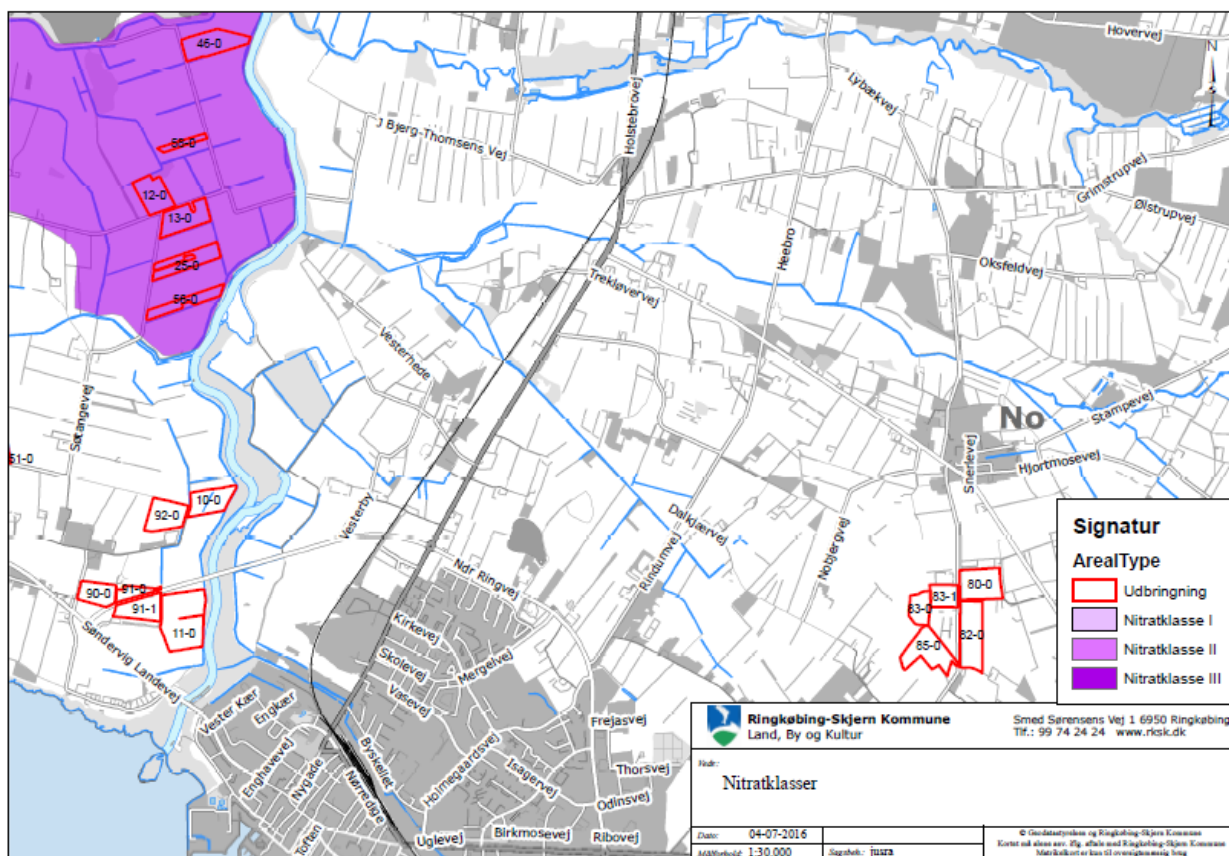
Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

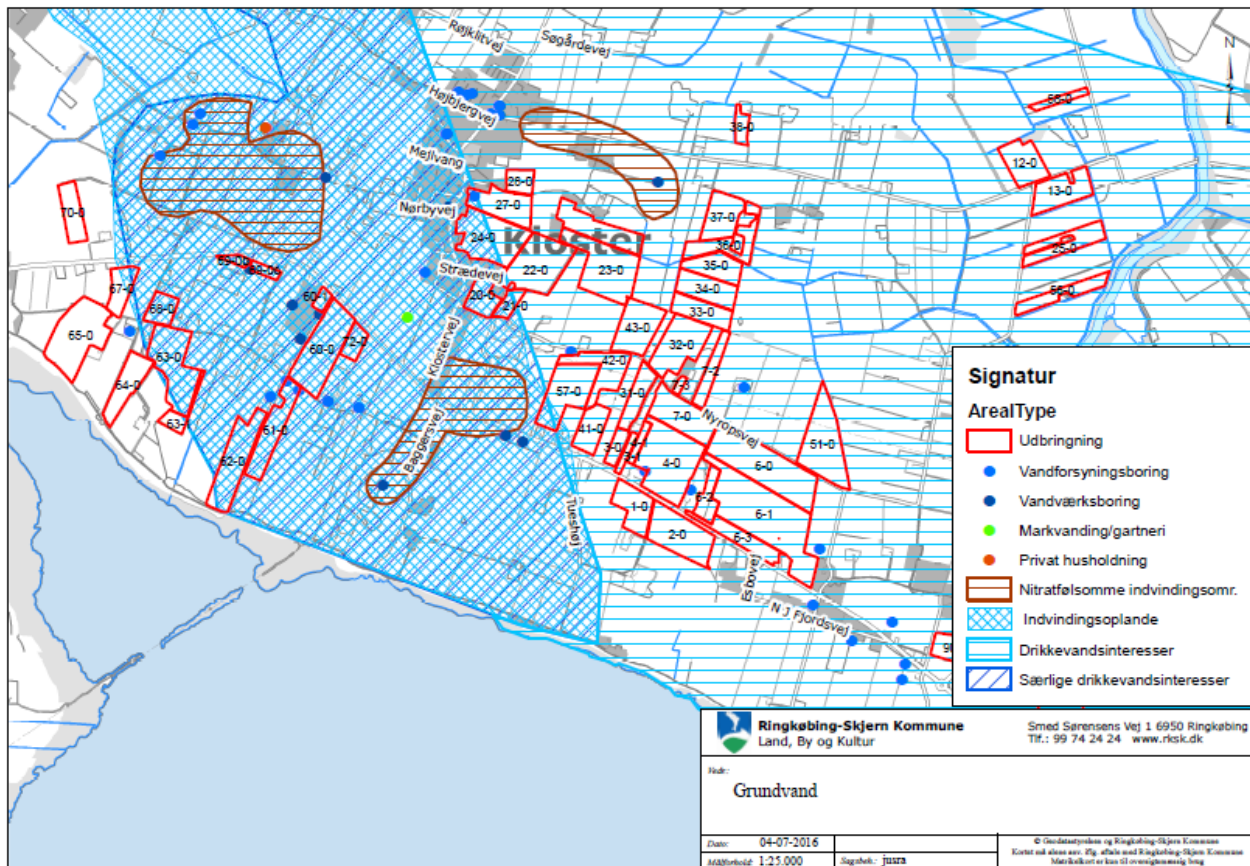
Bilag 8: Udbringningsareal, Nitratklasser

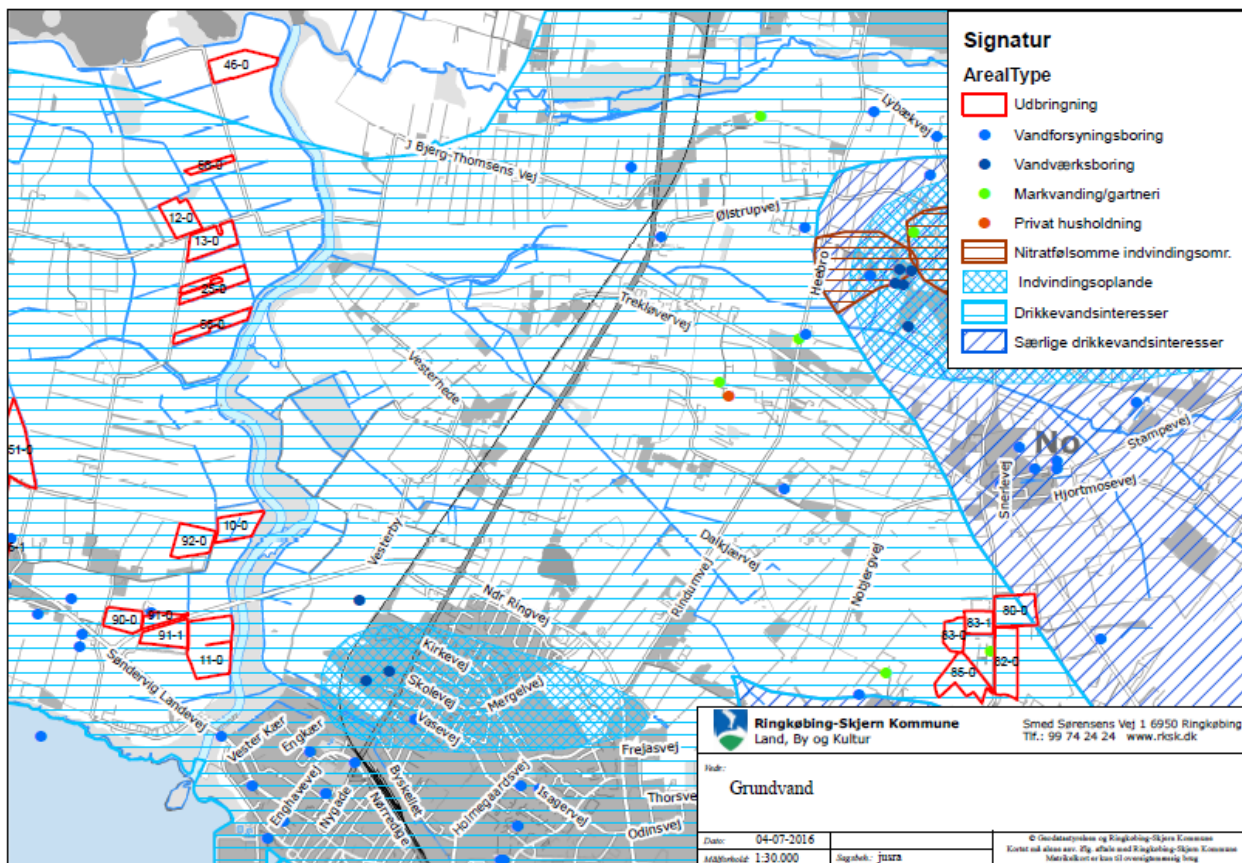
Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Bilag 9: Udbringningsareal, Grundvand

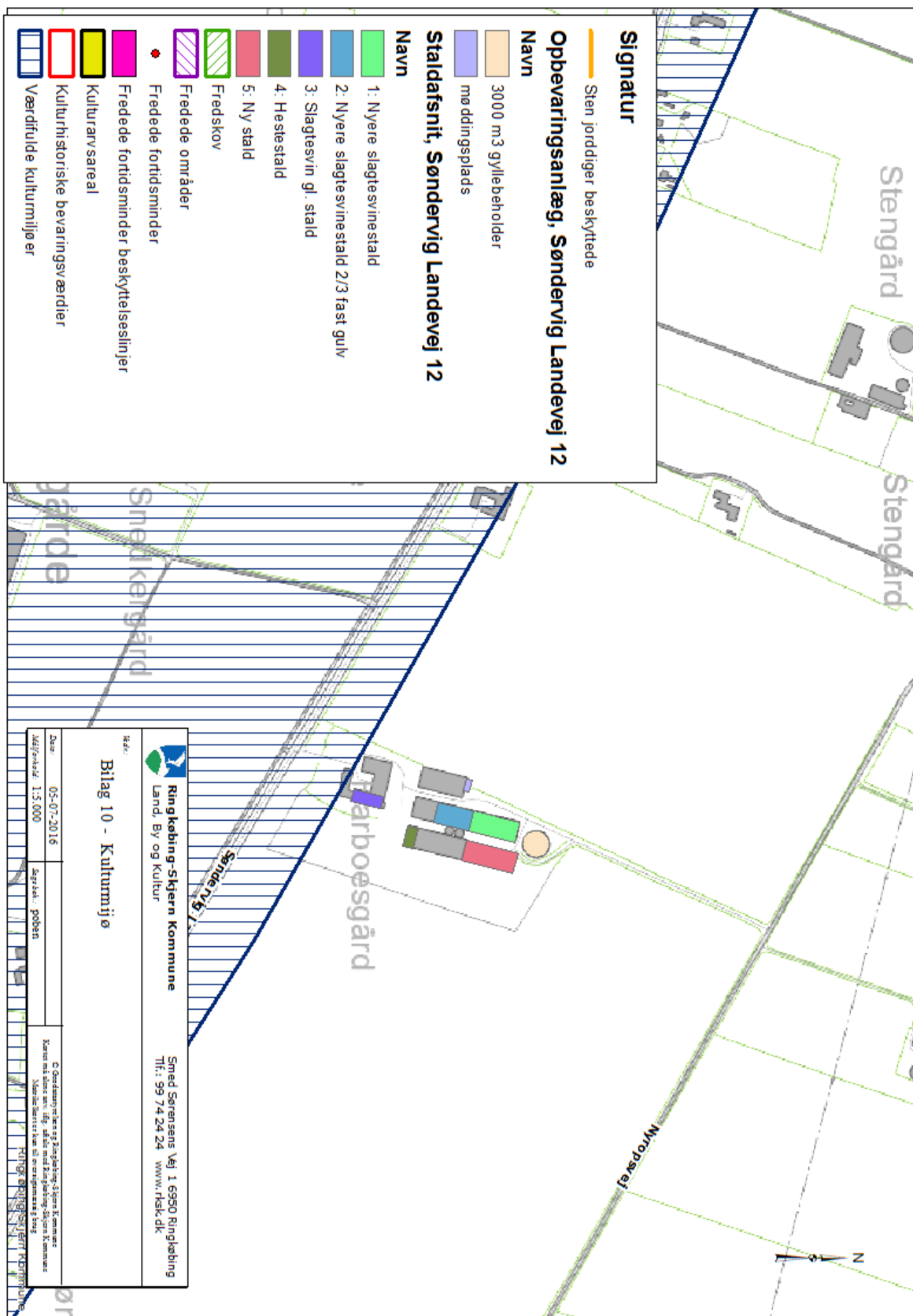

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 12, 6950 Ringkøbing den 2. august 2016

Bilag 10: Staldanlæg - Kultur

Bilag 11: Udbringningsareal, Transportveje

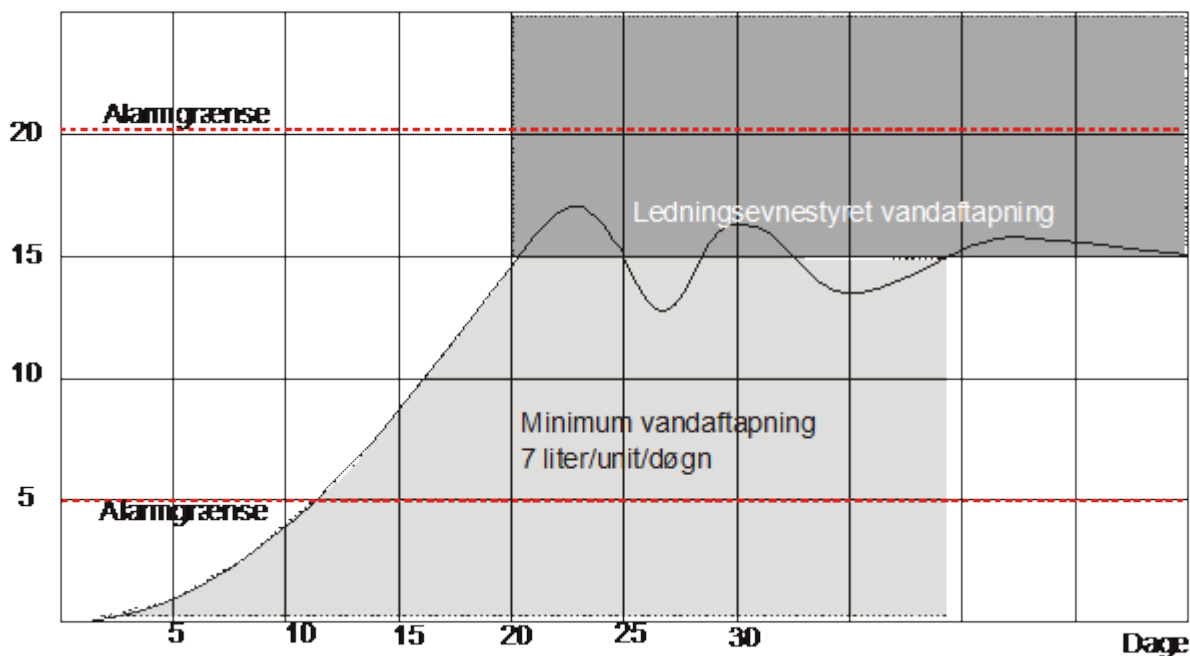

Bilag 12: Beskrivelse - Luftrensning

Ledningsevne mm.

Vandet i bundkaret bliver løbende kontrolleret af en **ledningsevne føler** som sikrer en passende biologisk aktiv vandkvalitet ved at ændre på aftapningspumpen driftscyklus. Føleren er placeret i bundkaret og er forbundet til en transmitter i computeren. Føleren måler vandets ledningsevne (forurening) i mS/cm. Er ledningsevnen > 15 mS/cm intensiveres vandaftapningen efter behov indtil ledningsevnen er normal. Ved en ledningsevne > 20 mS/cm eller < 5 mS/cm i en sammenhængende periode på 30 min gives alarm.

mS/cm

- Ledningsevne sensor er placeret i **Bundkaret**
- Luftrensningsanlægget skal indstilles til at behandle den udsugningsmængde der skal renses for at opfylde kravene til reduktion af ammoniakemission og/eller lugtemission.
- Luftrenseren anvendes **8760 timer** / år.
- Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være **15** miliSiemens (mS)/cm.
- Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige **40** pascal (Pa).